

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੱਡੀਆਂ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟਰੱਕ, ਲਾਈਫ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬੌਬੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

(ਸੈਲ): 718-757-7809

ਬੌਬੀ ਸਿੰਘ

ਫੋਨ (ਦਫਤਰ): 718-262-9700

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਰ ਪਲ ਹਾਜ਼ਰ

(ਫੈਕਸ): 516-439-5418

ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਸਬੰਧੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰੋ।

120-20 101 Avenue S. Richmond Hill, NY 11419

WorldWide Travel, Inc

ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ 24 ਘੰਟੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾ

ਦਿੱਲੀ \$895 ਟੈਕਸ ਸਮੇਤ

734 838 9998

Fare shown above is for departure from Jan 15th, 2020 and subject to availability, other conditions apply. Please call for more details.

Income Tax & Accounting Services

Business/Personal Taxes
Corporate Accounts Welcome
ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

Insurance Services
*Home *Auto *Business

Ph: 718-301-9083

114-11 101 Ave., Richmond Hill, NY 11419

Twenty First Year of Publication ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 21, Issue 25, June 20, 2020 20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074 Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਫਾਰਤੀ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ

ਡੋਕਲਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਦਖਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਸਕ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕਰਨਲ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਮੇਤ 20 ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। 45 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਪੱਥਰਾਂ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਰਾਡਾਂ ਅਤੇ ਡਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਤੋੜਦਿਆਂ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ

ਵਿਚਲੇ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤਣਾਅ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਾਬੇ ਪਿੱਛੋਂ ਚੀਨੀ ਫੌਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਥੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਸਿਖਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਉਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 56 ਦਿੱਤੇ ਦੇ ਸੀਨੇ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਵਿਚ ਤੰਬੂ ਗੱਡਣ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

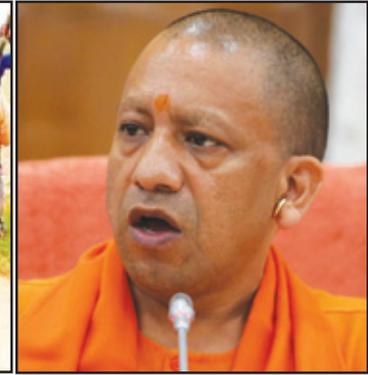
ਡੋਕਲਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਲੱਦਾਖ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੁਲਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਿਲਾਫ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕਰਕੇ ਛਾਤੀ ਠੋਕਣ ਵਾਲੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਸਵਾਲ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਸਾਂਭਣ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਾਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਤਣਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉੱਤੇ)

ਹੁਣ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਲੱਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਬਿਪਤਾ ਆ ਪਈ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਇਥੇ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਤਰਾਈ ਖੇਤਰ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਬਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਵਸਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। 1980 'ਚ ਹੋਈ ਚੱਕਬੰਦੀ ਸਮੇਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਵਸੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਵੀ ਮਿਲ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਆਫਤ ਵੇਲੇ ਉਜਾੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਾਮਪੁਰ ਦੇ 15 ਪਿੰਡਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਿਜਨੌਰ ਦੀ ਨਗੀਨਾ ਤਹਿਸੀਲ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਚੰਪਤਪੁਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਨਿਗਾਸਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਣਨਗਰ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਜਾੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ 1947 ਵੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਸਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੋਹੀ ਬੀਆਬਾਨਾਂ ਤੇ ਜੰਗਲ ਬੋਲਿਆਂ 'ਚ ਅਤਿਅੰਤ ਔਖਿਆਈ ਝੱਲਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਬਾਅਦ

ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਧਰ, ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਅਲੋਚਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਿੱਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਗਿਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਿਰੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਦਦ ਲਈ ਬੋਹੜੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਫਸਲਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉੱਤੇ)

ਹੈ ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1975 ਵਿਚ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੁਲੰਗ-ਲਾ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਹਮਲੇ ਵਿਚ 4 ਸੈਨਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਫੌਜਾਂ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਖੂਨੀ ਝੜਪ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ

ਵਿਚ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਗਲੋਬਲ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੜਕਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਝੜਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗੂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ

Wanted Workers

Need workers for Restaurant and Gas stations In Eureka, CA.
Housing and food provide.

ਯੂਰੇਕਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Call, Gurpreet Singh Sohal
Ph: 707-498-9325
redwoodpetroleum@gmail.com

ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਮੁਫਤ

Grocery Store For Sale!

Bombay Market Indian Grocery Store
2801 Fairview Place Set C, Greenwood, Indiana 46142
Big Indian population in the area. Lots of room to grow.
The store currently has room in the back to turn into a kitchen as well.

Asking price: \$25,000.

Includes: All Inventory, 7 New 3-Door Coolers, 2 Freezers, POS System as well as all the shelving.

Please contact Sunny, Ph: 317-987-5602
Aman, Ph: 317-656-7051

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਸਖਤੀ ਵਾਲੇ ਰੌਅ ਵਿਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਲੋਕਡਾਊਨ ਵਿਚ ਢਿੱਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਸਖਤੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੇਵਲ ਈ-ਪਾਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨਾਂ (ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ) ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਬਤ ਵਿਸਥਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਨਵੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਡਾਊਨ 5/ਅਨਲੋਕ 1 ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ

ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਸੀਮਾ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ, ਮਾਨਸਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਮੁਹਾਲੀ 'ਚ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਈ-ਪਾਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੰਘਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬਾਹਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ-ਦਿੱਲੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਾਕੇ ਉੱਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ 17 ਦਾਖਲਾ ਪੁਆਇੰਟਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਖਤੀ ਵਰਤੀ। ਲੋਕ ਜਰਮਾਨੇ ਦੇ ਡਰੋਂ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ (ਸਿਰਫ ਘਰ ਲਿਜਾਣ/ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਲਈ) ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 'ਘਰ ਘਰ ਨਿਗਰਾਨੀ' ਐਪ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਆਧਾਰਿਤ ਐਪ 'ਘਰ ਘਰ ਨਿਗਰਾਨੀ' ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਐਪ ਜ਼ਰੀਏ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਰ ਘਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਐਪ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਐਪ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਛੇਤੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣੇਗੀ। ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਸਿਹਤ) ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਸੋਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਪਿੰਗ ਮਾਲਜ਼ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਸੇਧਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਮਾਰਕੀਟ

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹਫਤੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਅੰਤਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਵਾਜਾਈ ਈ-ਪਾਸ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੌਕੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਈ-ਪਾਸ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ 50 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਕੂਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਪਾਸ ਹੀ ਈ-ਪਾਸ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਵਿਡ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਤਾਹੀ ਨਾ ਵਰਤਣ।

ਕਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੰਗ: ਕੈਪਟਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਸਿਖਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜੰਗ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਮਿਊਨਿਸਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਰਫ ਮਾਸਕ ਪਾ ਕੇ 75 ਤੋਂ 80 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ 'ਚ 20000 ਕਰਨ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੱਧ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਰੋਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 8 ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ 'ਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ

ਰਿਸਰਚ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 34 ਤੋਂ 76 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ 69 ਤੋਂ 97

ਨਵੰਬਰ ਅੱਧ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਬਿਸਤਰਿਆਂ, ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਕੌਂਸਲ (ਆਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਆਰ.) ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼

ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਲਾਗਾਂ (ਇੰਫੈਕਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਬਾਅਦ 60% ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ ਦੇ

ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ 9ਵਾਂ ਸਥਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕਰੋਨਾ ਲਾਗ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨੌਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀੜਤ ਮੁਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਸ ਲਾਗ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੌਹਨ ਹਾਪਕਿੰਗਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ 9ਵੇਂ ਜਦਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੇਨਈ ਵਿਚ 19 ਤੋਂ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਮੁੜ ਲੋਕਡਾਊਨ

ਚੇਨਈ: ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੇ.ਪਲਾਨੀਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੇਨਈ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 19 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਛੋਟੇ ਵਪਸ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪੈਨਲ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਪਲਾਨੀਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਡਾਊਨ ਚੇਨਈ ਅਤੇ ਗੁਟਰ ਚੇਨਈ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤਿਰੂਵੇਲੂਰ, ਚੇਂਗਲਪੈੱਟ ਤੇ ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਬੈਡ 4.6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ

ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ 3.9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਕਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਇਹ ਕਮੀ 83 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਹੱਥੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਆਹਣਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰੋਹ ਭਖਿਆ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਅਫਰੀਕੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜੌਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਮੌਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਜੇ ਰੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਲੋਕ ਰੋਹ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਐਟਲਾਂਟਾ (ਜਾਰਜੀਆ) ਦੇ ਇੰਡੀਜ਼ 'ਚ ਵਾਪਰੀ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਰੋਸ 'ਚ ਐਟਲਾਂਟਾ ਦੇ ਸੈਟੇਨੀਅਲ ਉਲੰਪਿਕ ਪਾਰਕ 'ਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਾਰਡ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਭਿੜ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਟਲਾਂਟਾ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਈਰਿਕਾ ਸੀਲਡ ਨੇ ਤੁਰਤ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੈਰਟ ਰੌਲਫ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੇਸ਼ਰਡ ਬਰੁੱਕਸ ਨਾਂ ਦਾ 27 ਸਾਲਾ ਕਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਡੀਜ਼ ਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ 'ਚ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਕਾਰ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਰਾਤ 10.30 ਵਜੇ ਮੌਕੇ ਉੱਪਰ ਪੁੱਜੀ। ਰੇਸ਼ਰਡ

ਬਰੁੱਕਸ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਟੈਸਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਚ ਉਹ ਫੇਲੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵੇਲੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਉਲਝ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗੋਲੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਉਦੋਂ ਵਿਗੜਿਆ ਜਦੋਂ ਬਰੁੱਕਸ ਨੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦੂਕ ਫੜ ਲਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊ ਓਰਲੀਨਜ਼ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ

ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਬੁੱਤ ਤੋੜ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਸੀਸਿਪੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੁੱਤ ਤੋੜ ਕੇ ਟਰੱਕਾਂ ਵਿਚ ਲੱਦ ਲਿਆ ਤੇ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਤ ਜੌਹਨ ਮੈਕਡੋਨੋ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਰਿਸ ਸਣੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਅਤੇ

ਗੁਟੇਰੇਜ਼ ਦਾ 'ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਪਲੇਗ' ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਤੋਨੀਓ ਗੁਟੇਰੇਜ਼ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ. ਵਿਚ ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਬੂਲਦਿਆਂ ਨਸਲੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ 'ਪਲੇਗ' ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯੂ.ਐਨ. ਮੁਖੀ ਨੇ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਜੌਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪੁਲਿਸ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਕਾਤਲਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਟੇਰੇਜ਼ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ, 'ਨਸਲਵਾਦ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ...ਅਸੀਂ ਪੱਖਪਾਤ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਸਖਤ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ...ਪਰ ਜਦੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਸਲਵਾਦ ਤੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।'

ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਏ

ਲੰਡਨ: ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਤੇ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਯਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰੀਬ 100 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਛੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਣੇ 19 ਜਠੇ ਫੱਟਣ ਹੋਏ ਹਨ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ, ਪੁਲਿਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ, ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਡਰੱਗ ਵਰਤਣ, ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੱਜੇ ਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਸਲਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਸਲਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰੇ। ਲੋਕ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਰਿਪਬਲਿਕ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਰੇ 24 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਲਈ ਇਨਸਾਫ ਮੰਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵੀ ਜੌਰਜ ਫਲਾਇਡ ਮਾਮਲੇ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਮੇਅਰ ਕੀਸ਼ਾ ਲਾਂਸ ਬੋਟਮਜ਼ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ

ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਨਾਜ਼ਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦਿਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌ ਦਿਨ ਦੀ ਕੰਮ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਾਇਕ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾ ਰਹੀ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਕੁੱਲ ਜੋਬ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਔਸਤਨ ਸਾਲਾਨਾ 15 ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਐਕਟਿਵ ਜੋਬ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੀਹ ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਮਗਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪੈਸਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਿਚੋਂ ਵੀ 25 ਫੀਸਦ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਗਨਰੇਗਾ ਤਹਿਤ 18.21 ਲੱਖ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੇ ਜੋਬ ਕਾਰਡ ਬਣਵਾ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 10.67 ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਐਕਟਿਵ ਜੋਬ ਕਾਰਡ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮਗਨਰੇਗਾ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 28.39 ਲੱਖ ਤੋਂ ਐਕਟਿਵ ਕਾਮਿਆਂ

ਦੀ ਗਿਣਤੀ 13.67 ਲੱਖ ਕਾਮੇ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2019-20 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 235 ਲੱਖ ਦਿਨ ਮਗਨਰੇਗਾ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਔਸਤਨ 31.22 ਦਿਨ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕੰਮ ਦਿਨ ਤੀਹ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 33 ਜਾਂ 35 ਫੀਸਦ ਅੰਕ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਜੇ ਸਾਰੇ ਜੋਬ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰਾਂ (ਭਾਵ 18.21 ਲੱਖ) ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਔਸਤਨ 13 ਦਿਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਰਗਰਮ ਜੋਬ ਕਾਰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਦਿਨ ਔਸਤਨ 22 ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 7 ਲੱਖ 53 ਹਜ਼ਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੱਢ ਕੇ ਹੀ 31.22 ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਚਾਲੂ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 2.94 ਲੱਖ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਔਸਤਨ 10.30 ਦਿਨ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਯੂਰਪ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ

ਬਰਲਿਨ: ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਹਿਰ ਉਪਰੰਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਫਿਰ ਪਟਤੀ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਲਈ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਏਸ਼ੀਆ ਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਹੋਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ

ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗ੍ਰੀਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਯਲਵਾ ਜੋਹਾਨਸਨ ਨੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਮੁਕਤ ਸ਼ੇਨੇਗਨ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਗੈਰ-ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦਿਗਵਿਜੈ ਤੇ 11 ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਭੋਪਾਲ: ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦੀ 'ਐਡਿਟ' ਕੀਤੀ ਵੀਡੀਓ ਟਵਿੱਟਰ ਉੱਤੇ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਦਿਗਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਤੇ 11 ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿਗਵਿਜੈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਉਜਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 'ਛੇਤਛਾਤ' ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Matrimonials

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Gursikh (Sardar/Prajapat), 34 yrs, American born and raised boy, looking for life partner. Graduate from UC Berkeley, currently working in tech seeking educated, western raised family girl. Caste not important. Please contact, Ph: 925-360-0609

Looking for a beautiful citizen/green card holder girl in USA for handsome Nandha Sikh Boy (clean shaven), 26 yrs, 5'-8", living in San Francisco and working as a Software Engineer in top IT firm. MS in computer science. Cast no bar. Pl. Contact, Ph: 925-378-8025

Looking for a suitable girl for Sehajdhari Sikh boy, 32 yrs, teetotter, born in New York, US MD. Doctor preferred. Family is vegetarian. Contact, Ph: 321-888-5109 or E-mail: billsinghtech@gmail.com

Punjab Times
Ph: 847-359-0746
Visit us on the web:
punjabtimesusa.com

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Handsome Jat Sikh Johal boy, 25 yrs, 6'-2". B.Sc. Computer Science from USA. Working in Bay Area as Sr. Production Engineer, good package \$150K. Owns Rural & Urban Property. Two sisters (Elder sister married & well settled in USA & younger sister doctor). Required beautiful, tall, professionally qualified US citizen Jat Sikh girl. Please contact: +91-98141-20374 (Father, India), 775-357-4816 (Sister, USA) or Email: Simjohal174@gmail.com

ਅਮਰੀਕਨ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, 5'-9", ਵੈਸਟ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਯੂ. ਐਸ. ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ, ਉਮਰ 29 ਸਾਲ, 5'-9" ਵੈਸਟ ਲੜਕੇ ਲਈ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ, ਫੋਨ: 216-235-5171

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Wanted suitable match in USA Born or raised and we consider student visa also for good looking Punjabi Brahmin girl, 28 yrs, 5'-4", well educated BBA, working as a HR Manager in multinational company. Please contact Hindu family only. Please email: pk-1960@hotmail.com, Ph: 216-288-1676

ਤੰਦੂਰੀਏ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
'ਦੇਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਗਰੀਨਵੁੱਡ, ਇੰਡੀਆਨਾ
ਲਈ ਤੰਦੂਰੀਏ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 317-888-2040

Midway Business Broker

LIQUOR STORE **HOTEL / MOTEL**

For All Your Commercial Real Estate Needs

We Help You To

- *Gas Station
- *Commercial
- *Liquor Store
- *Hotel/Motel
- *Miscellaneous Store

We will assist you to provide funding from \$25K to \$500K in 48 hrs.

List your business at: WWW.MBBBIZ.COM
Ajeet Singh: 847-529-9778
Nick Verma: 630-664-1435

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਜੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਫੋਨ (408) 687-1899

Gurdip Singh Sandhu
Homeopathic Practitioner/Consultant Since 1973
DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEh.- India

Well Experienced as:
Director, Principal, Professor and Chief Medical Officer in Medical Colleges and Hospitals of Punjab (India)
Practice Under State of California Act SB 577
EX Member: The California Homeopathic Society
National Center For Homeopathy- USA

Live on Jas TV
Saturday 9:30AM and Sunday 4PM (Pacific Time)
7021 Village Park Way, Dublin, CA 94568

Gurdip Singh Sandhu
Email: Homeomedicine@yahoo.com

Michigan Truck Driving School

6405 Middlebelt Road, Romulus, MI 48174

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ! ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!! ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!!!
ਹੁਣ 48 ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸੂਦਾ

*ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਲਰਨਿੰਗ ਪਰਮਿਟ ਲੈ ਕੇ ਆਓ ਤੇ ਉਸੇ ਸਟੇਟ ਦਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਓ
*3-4 ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣੋ

Raj Jamarai Cell:734-644-1010 Office:734-747-4298

ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਉਗਰਾਹੀ: ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤ੍ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਘੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਮਗਰੋਂ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮਾਲੀਆ ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 45 ਫੀਸਦ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2019-20 ਦੇ 13443.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਲ 2020-21 ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ 15858.68 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਦਸੰਬਰ, ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ 2,866 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤ ਲਗਭਗ ਸੁੱਕਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮੰਦੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ (ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ

ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮਾਲੀਆ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ) ਵਲੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਬਕਾਇਆ ਜਲਦੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹੀ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਬਕਾਇਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜੁਲਾਈ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਬੈਠਕ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਵਿੱਤ 'ਤੇ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ

ਜਲੰਧਰ: ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ ਨਾਲ ਦੋ-ਦੋ ਹੱਥ ਕਰ ਰਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਮੋਟਾ ਸੈੱਸ ਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਾਈ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਕਰਫਿਊ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਾਫੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 3500 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਤੋਂ 4000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਵੈਟ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚਾਹੇ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ ਮਹਿੰਗਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਮਹਿੰਗਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵਧਾਈ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਰੁਪ 'ਚ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 7 ਮਈ ਤੋਂ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੈਟ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ 2-2 ਰੁਪਏ ਕੀਮਤ ਵਧਾਈ ਸੀ।

ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਰਿਟਰਨ ਨਾ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿਟਰਨ ਨਾ ਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਕਈ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ

ਕੁਝ ਐਲਾਨ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੌਂਸਲ ਦੀ 40ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2017 ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ 2020 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਜੀ. ਐਸ. ਟੀ. ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਅਜੇ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਤਹਿਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਟੈਕਸ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਬਕਾਇਆ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ 500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ 1 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੀ ਸਮਾਂ ਹੱਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 30 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਰਿਟਰਨਾਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜੋ ਫਰਵਰੀ, ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ 2020 ਦੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 9 ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨਾਲ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਦੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਉੱਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦਰ 18 ਫੀਸਦੀ ਤੈਅ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਭਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਈ, ਜੂਨ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਅਦਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਅੰਨ ਯੋਜਨਾ' (ਪੀ. ਐਮ. ਜੀ. ਕੇ. ਏ. ਵਾਈ.) ਦਾ ਲਾਭ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (ਐਨ.ਐਫ.ਐਸ.ਏ.) ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਣਕ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੋਵਿਡ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਨਾਜ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ 2.60 ਲੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2.32 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਨਿਟ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

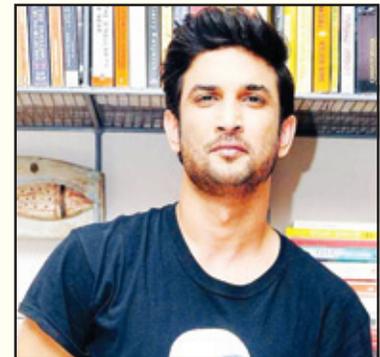
ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾ 'ਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਦਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ ਵਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਮੁੰਬਈ: ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ (34) ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਦਰਾ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਕਾਬਲੋਗੋਰ ਹੈ ਕਿ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਨਿਤੋਸ ਤਿਵਾਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਫਿਛੋਰੇ' ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ 'ਚ ਮੁੜ ਜਿਊਣ ਦੀ ਆਸ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਮਾਰਤ ਦੀ 14ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਡਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਉਦੋਂ ਸਾਲਿਆਨ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁਖ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਦਮੇ ਵਾਲੀ ਖਬਰ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 21 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਤੇ ਚਾਰ

ਕੁੱਝ ਦੇਸਤ ਘਰ ਵਿਚ ਸਨ। ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ 'ਧੋਨੀ: ਐਨ ਅਨਟੋਲਡ ਸਟੋਰ' ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮ, 'ਪੀਕੇ' ਤੇ 'ਕੇਦਾਰਨਾਥ' ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸਨ। 'ਸੁੱਧ ਦੇਸੀ ਰੋਮਾਂਸ' ਤੇ 'ਸੋਨ ਚਿਤੀਆ' ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪਾਈ ਆਖਰੀ ਪੋਸਟ ਆਪਣੀ ਮਾਂ, ਜੋ 2002 ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹੇ ਰਾਜਪੂਤ ਦੀ ਡਾਂਸ ਵਿਚ ਖਾਸੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਝੱਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਸ਼ਿਆਮਕ ਡਾਵਰ ਦੀਆਂ ਡਾਂਸ ਕਲਾਸਾਂ ਵੀ ਲਾਈਆਂ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਐਕਟਿੰਗ ਗੁਰੂ ਬੈਰੀ ਜੌਹਨ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮ 'ਧੂਮ-2' ਵਿਚ ਰਿਤਿਕ ਰੋਸ਼ਨ ਤੇ ਐਸਵਰਿਆ ਰਾਏ ਨਾਲ ਗੀਤ 'ਧੂਮ ਅਗੇਂ' ਵਿਚ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਡਾਂਸਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਏਕਤਾ ਕਪੂਰ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ 'ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ' ਵਿਚ ਮਾਨਵ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ।

ਬਾਂਦਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਹਾਦਸਾ ਮੰਨ ਕੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਦਾਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਨੌਕਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਮੇਨ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਮਰੇ ਦੇ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕ ਰਹੀ ਸੀ।

ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਦੀ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀਸ਼ਾ ਸਾਲਿਆਨ (28) ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਮਲਾਡ

ਟਰੰਪ ਐੱਚ1-ਬੀ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀਜ਼ੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਐੱਚ1-ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀਜ਼ੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਐੱਚ1-ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਇਸ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦਿ ਵਾਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਜਰਨਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਥਰੈਪੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਥਰੈਪੀ ਨਾਲ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਜਿਸ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਿਚ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਥਰੈਪੀ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ।

ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਕਤ 60 ਸਾਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਥਰੈਪੀ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਨਵਲੇਸ਼ੈਂਟ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਉਹ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਥਰੈਪੀ ਹੈ। ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਥਰੈਪੀ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਆਧਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਜੋ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਲਾਗ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨੀਗਰੋ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਖਿਚਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 'ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ 'ਨੀਗਰੋ' ਕਹਿਣਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲਫਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।' ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਇਕ ਕੇਸ

ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਣਾ ਮਕਸੂਦਾਂ 'ਚ ਦਸੰਬਰ 19 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੇਸ 'ਚ ਰੈਗੂਲਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਦਾਖਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਨ. ਰੈਨਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ 'ਚ ਇਕ ਅਫਰੀਕੀ ਬਾਰੇ ਨੀਗਰੋ ਲਿਖੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਥੋਂ

ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹ ਰ ਕ ਅਫਰੀਕੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਡੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹ ਰ ਕ ਅਫਰੀਕੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਡੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੇ ਸੰਕਟ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲੰਗਰ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਲਾਈ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ।

ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਘਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੋਲਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੇਟਾ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਦਸ ਤੋਂ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੋਲਕ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਆਉਂਦੇ ਲਗਭਗ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਤੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਕਰੀਬ 690 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ

ਆਮਦਨ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਕਣਕ, ਰਸਦ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੰਜੀਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਆਰਗੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੈਕਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ 8 ਜੂਨ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ (ਵੱਡੀ ਛੋਟੀ), ਕੜੇ, ਕੰਘੇ, ਗਾਤਰੇ, ਕਛਹਿਰੇ, ਪਟਕੇ, ਦਸਤਾਰਾਂ ਆਦਿ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੰਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਾ: ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਟਲੀ

ਮੁਹਾਲੀ: ਪਿੰਡ ਬਰਗਾਤੀ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਜਾਂਚ) ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 10 ਜੁਲਾਈ ਲਈ ਟਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਜੀ.ਐਸ. ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਸੰਜੀਵ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਸ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਰੋਨਾ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੱਜ ਘਰੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਮ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਨਾਇਬ ਕੋਰਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਰਗਾਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਥਾਣਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।

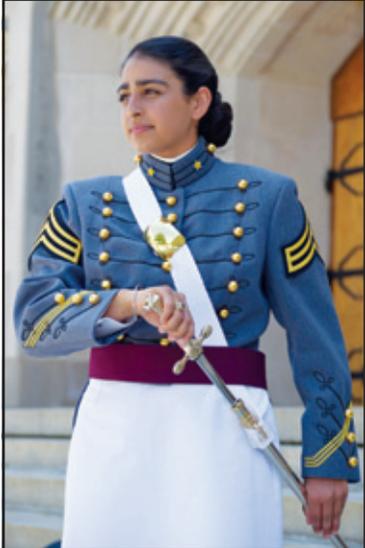
ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਇਨਸਾਫ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਕਰੇ, ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਢੇ ਲਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖ ਮਹਿਲਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਅਨਮੋਲ ਨਾਰੰਗ

ਰੋਜ਼ਵੈੱਲ, ਜਾਰਜੀਆ: ਵੈਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕੈਡਮੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖ ਮਹਿਲਾ ਆਪਣੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਰੋਜ਼ਵੈੱਲ ਵਿਚ ਜੰਮੀ ਅਤੇ ਪਲੀ ਅਨਮੋਲ ਨਾਰੰਗ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਵੈਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਤੋਂ ਪਰਮਾਣੂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਗਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨਮੋਲ ਨੇ ਜੌਰਜੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਇਕ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਅੰਡਰ-ਗਰੈਜੂਏਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਛੁਕ ਹੈ।

ਅਨਮੋਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਵੈਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਤੋਂ ਗਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪਾ ਕੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰੀਅਰ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ

ਹੈ।" ਅਨਮੋਲ ਨਾਰੰਗ ਵਲੋਂ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਦੇ ਫੋਰਟ ਸਿੱਲ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬੇਸਿਕ ਆਫੀਸਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਜਪਾਨ ਦੇ ਓਕੀਨਾਵਾ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੰਗਰ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਸ਼ਲਾਘਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਕੇਟ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਨਫਰਤ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਹੇ ਰੋਸ ਵਿਖਾਵਿਆਂ (ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੈਟਰ) ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਲੰਗਰ ਵੰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ

ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਲਾਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰ 'ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਲੰਗਰ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਰਾਜਮਾਹ, ਚੌਲ, ਮਟਰ, ਪਨੀਰ, ਦਾਲ, ਖੀਰ, ਪਿੱਜਾ, ਬਰਗਰ, ਪਾਸਤਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਸੌਢਾ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਲੰਗਰ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਵੰਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹਰੇਕ ਧਰਮ, ਫਿਰਕੇ, ਨਸਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ੇ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪੈਨਲ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਖੁਦ ਵੀ ਲੰਗਰ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲੰਗਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਟੀਮ 'ਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਾਮਾਦ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਕੋਲ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਦੇ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਮੁਤਾਬਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਹੋਣਗੇ। ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਡਾ. ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ, ਮਹੇਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਨਰੇਸ਼ਗੁਜਰਾਲ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ, ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ ਤੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਨਾਂ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਬੜੀਆ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੀਸੀ ਵਿੰਗ ਦਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ

ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਟੌਹੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦਿੱਤੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇ
ਪਟਿਆਲਾ: ਨਵੇਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮੁੜ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੌਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਮਲੀਅਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੁਬਾਰਾ ਦੋਵੇਂ ਉਘੇ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਰਾਜਸੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਫਿਰ ਘਿਉ ਖਿਚਤੀ ਹੁੰਦੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਘੇ ਤੇ ਘਾਗ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਮੁੜ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ ਵਕਾਰੀ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਿੰਗ ਦਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਥ ਆਗੂ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ ਨੂੰ ਯੂਥ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਐਸ.ਸੀ. ਵਿੰਗ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Punjab Times

Established in 2000
21st Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746

Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

Editor:

Amolak Singh Jammu

Astt. Editors:

Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Our Columnists

Gurbakhsh Singh Bhandal

Baljit Basi

Ashok Bhaura

Tarlochan Singh Dupalpur

Major Kular

California

Shiara Dhindsa

661-703-6664

New York

Iqbal S. Jabowalia

917-375-6395

Circulation

Harbhajan Singh

917-856-5229

Photographer

Kamaljit Singh Viridi

Ph. 847-502-2703

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ

ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 105 ਡਾਲਰ

ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 475 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ
ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ
ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ
ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ
ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorse
the claims made in the
advertisements published in
Punjab Times.

All disputes subject to
Chicago jurisdiction.

ਭਾਰਤ ਵਿਚ 1901 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 0.7 ਡਿਗਰੀ ਵਧਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ
ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ
ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ 'ਚ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ
0.7 ਡਿਗਰੀ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ
ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਘਟੀਆਂ ਹਨ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦੀ
ਤੀਬਰਤਾ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਕਾ ਵਧਿਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ
ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 4.4 ਡਿਗਰੀ ਵਧਣ ਦਾ
ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ
ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ
ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਬੰਧੀ ਮੰਤਰਾਲੇ
ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ
ਮੁਤਾਬਕ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ
ਵਿਚ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧਿਆ, ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਘਟੀਆਂ। ਇਹ
ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਖੰਡੀ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ

ਬਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਇਕ
ਸੈੱਲ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਦੇ
ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ
ਗੱਲ ਦਾ ਠੋਸ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ
ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰੀ ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਚ
ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 1901-2018 ਤੱਕ
ਭਾਰਤ 'ਚ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 0.7 ਡਿਗਰੀ
ਵਧਿਆ ਹੈ। 1986 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ ਦੇ ਵਕਫੇ
ਦੌਰਾਨ ਸਾਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਭ
ਤੋਂ ਠੰਢੀ ਰਾਤ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਰੀਬ 0.63
ਡਿਗਰੀ ਤੇ 0.4 ਡਿਗਰੀ ਵਧਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ
ਅਨੁਸਾਰ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ
ਦਿਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਢੀ ਰਾਤ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਰੀਬ
4.7 ਡਿਗਰੀ ਤੇ 5.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਧਣ
ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ
ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭੋਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ
ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਫਾਰਤੀ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਏਕੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੱਦਾ ਇਹੀ
ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਮਬੰਦੀ ਭਾਰਤ ਲਈ
ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਚੀਨ ਵੱਲ
ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ
ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਬੱਲੇ
ਦੱਬਿਆ ਮੁਲਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੋਧ
ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼
ਦਰਜ਼ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੰਦੇ ਆਏ
ਹਨ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ
ਕਰਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
ਧਾਰਾ 370 ਤਹਿਤ ਲੱਦਾਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਜੰਮੂ
ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ,
ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਮਨਸੂਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਟੇਟਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਰ ਤੋਂ

ਅਮਰੀਕੀ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰੀ ਸਾਗਰ 'ਚ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ

ਲੰਡਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਾ ਇਕ
ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਪਾਇਲਟ ਸਣੇ ਉਤਰੀ ਸਾਗਰ
ਵਿਚ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਫ-15ਸੀ
ਈਗਲ ਜਹਾਜ਼ 48ਵੇਂ ਫਾਈਟਰ ਵਿੰਗ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਰਾਇਲ ਏਅਰ ਫੋਰਸ
ਦੇ ਲੇਕਨਹੀਥ ਬੇਸ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਉਡਾਣ ਭਰੀ
ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ
ਸਕਿਆ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਦੀਆਂ ਬਚਾਅ ਤੇ ਰਾਹਤ ਟੀਮਾਂ
ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤਲਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਹਨ। ਲੇਕਨਹੀਥ ਬੇਸ ਉਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਏਅਰ
ਫੋਰਸ ਦਾ 48ਵਾਂ ਫਾਈਟਰ ਵਿੰਗ (ਲਿਬਰਟੀ
ਵਿੰਗ) ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਇਹ ਲੰਡਨ ਤੋਂ 130
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਉਤੇ ਹੈ।

ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ ਕਿ ਚੀਨ ਲੱਦਾਖ
ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦਰਜੇ
ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ
ਬਾਰੇ ਸਫਾਰਤੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਧੱਕੇ 'ਤੇ ਕੋਈ
ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਗਲਵਾਨ ਵੈਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ
ਲਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੀਨ
ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰਾਂ
ਦੇ ਸਵਾਲ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ
ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਚੀਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ
ਉਹ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ
ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਚੋਣ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ। ਹੁਣ
ਬਿਹਾਰ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣ
ਤਿਆਰੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਭ
ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ
ਵੱਲ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖ

ਬਜ਼ੁਰਗ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਾ

ਸਿਆਟਲ: ਕੋਲੋਰਾਡੋ 'ਚ ਜੈਫਰਸਨ
ਕਾਉਂਟੀ 'ਚ ਇਕ ਗੋਰੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਜ਼ੁਰਗ
ਲਖਵੰਤ ਸਿੰਘ (61) ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਚੜ੍ਹਾ
ਦਿੱਤੀ ਤੇ 'ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਜਾਓ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ
ਲਗਾਏ। ਇਸ ਅਚਨਚੇਤ ਕਾਰ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਪਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ। ਉਸ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ
'ਚ ਵੀ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ
ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਮਲਾ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਰਿਕ ਕੀਮੈਨ (36) ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ
ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲ
ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਪਹਿਲੀ ਡਿਗਰੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਘਟਨਾ
ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਸਲੀ ਹਿੰਸਾ ਸੀ
ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਲਈ ਮੁੜ ਹੰਭਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਟਕਸਾਲੀ ਦੀ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ
ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤੀਜੇ ਬਦਲ
ਲਈ ਦੂਸਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੂੰ
ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਪਾਰਟੀ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ
ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਇਸ
ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ
ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟਕਸਾਲੀ ਨੇ
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾ
ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ।

ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਾਦਲ
ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਦੀ
ਕੁਰਸੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ
ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ
ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ
ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਕਿ
ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।
ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਲਿਆਏ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟਕਸਾਲੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਡਟਵੀਂ ਹਮਾਇਤ
ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ
ਸਿਰਫ ਡਰਾਮਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੌਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ
ਲਈ ਡੀਜ਼ਲ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਬੀਜ, ਖਾਦਾਂ
ਦੇਣਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ।
ਟਕਸਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰ
ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਦੇ
ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਹੁਣ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਲੱਗੀ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕੌਰ ਦੀ
ਮੰਤਰੀਆਂ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ, ਸੋਮ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ
ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ
ਭੋਗ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ
ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਚੰਪਤਪੁਰ ਪਿੰਡ 'ਚ 300 ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ
ਸਾਰੀ ਵਸੋਂ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ
ਇਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।
ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ
ਇਥੇ ਸੂਬਾਈ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸੈਂਟਰ
ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਣਨਗਰ
ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ
300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ
ਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਬਾਦ
ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਵੀ ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ
ਜੇ.ਸੀ.ਬੀ. ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਜਦ
ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੂਹਰੇ ਲੇਟ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ
ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ 35
ਵਸਨੀਕਾਂ ਤੇ 250 ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ
ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਰਾਮਪੁਰ ਦੇ 15 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ 30 ਹਜ਼ਾਰ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਉਜਾੜੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ

ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ 1980 ਵਿਚ ਹੋਈ
ਚੱਕਬੰਦੀ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਵੀ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ
ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਯੋਗੀ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ
ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੀ ਹੋ
ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਜੇ.ਸੀ.ਬੀ. ਮਸ਼ੀਨਾਂ
ਭੇਜ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਉਜਾੜਨ ਤੇ ਘਰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਫੜਾਇਆ 8 ਕਰੋੜ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਰਕੇ
ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਸਾਂ ਬਚੇ 70 ਸਾਲਾ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ
8.14 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ ਫੜਾ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਵਿਡ-
19 ਕਰਕੇ ਮਾਈਕਲ ਫਲੋਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨਾ
ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ
ਉਹਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਆਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸਾਕੁਆਹ ਦੇ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ
ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ 62 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਰੋਗ
ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ
ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਮੌਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ 1.1 ਮਿਲੀਅਨ
ਡਾਲਰ ਦਾ ਬਿੱਲ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਲੋਰ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਬਿੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਣ 'ਤੇ
ਅਫਸੋਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ 'ਚ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ: ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਇਲਾਕੇ
'ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ 'ਚ ਮਾਈਨਿੰਗ
ਮਾਫੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਮੌਤ ਦੇ ਖੂਹਾਂ 'ਚ ਡੁੱਬਣ
ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ
ਹੋ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਮਾਣਕੂਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ
ਬਰੇਲੀ (ਯੂ.ਪੀ.) ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੁਤਿਨ
ਦੇ ਚਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰਸਾ ਬੋਲਾ ਲਾਗੇ

ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਗਏ ਸਨ।
ਨਹਾਉਂਦੇ ਵਕਤ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਕਰੀਮ
ਅਤੇ ਨਹੀਮ ਪਾਈ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਏ।
ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ 'ਚ ਬੱਚੇ ਡੁੱਬਣ
ਦੇ ਕਈ ਹਾਦਸੇ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰਫ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ | ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ | ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ
ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ | ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ |
|--|--|--|---|

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨਗੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ

ਗਡਕਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਮੰਡੀ ਬਾਰੇ ਲਾਗੂ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਫੋਟਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਅਰਬਚਾਰੇ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਪਰ ਬਣਾਏ ਖੇਤੀ ਨਿਯਮ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖੋਰਾ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਸਾਰਾ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਪਾਰ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। 12 ਸਫਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਮੌਨਸੂਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਨਿਯਮ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 2017 'ਚ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਨ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਲੋਕ ਰੈਗਨ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਵਾਇਦ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ। ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵਪਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵਪਾਰ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਟੈਕਸ, ਫੀਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੈੱਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਵੇਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਕੰਪਨੀ

ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੀਜ, ਖਾਧਾਂ, ਛਿੜਕਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਲਿਖਤੀ ਸਹੀਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਫੀਸ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਹੀ ਜਿਣਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਭੰਡਾਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਖੇਤੀ ਵਿਭਾਗ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਮੁਫਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪਰਖ, ਖਾਣਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੁੱਲ ਦਾ ਵੇਚਣਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੋਵਾਂ

ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ
ਪਟਿਆਲਾ: ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਬਦਲਵਾਂ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਅ 'ਚ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਰੀਦ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਹ ਲੱਗੇਗੀ।

ਧਿਰਾਂ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਿਓ ਕੱਦ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉੱਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਚੱਲੇਗੀ। ਐਕਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਗਰੇਡ, ਛਿੜਕਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਟੈਂਡਰਡ, ਚੰਗਾ ਖੇਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਖੇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੌਰਾਨ ਤੇ ਜਿਣਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਥੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਅੱਗੋਂ ਫਿਰ ਉਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਉੱਪਰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਉਤਰਨ ਉੱਤੇ ਅੰਤਿਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਜਾਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਵੇਂ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸਾਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ.

ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਬੋਰਡ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖ ਸਕਣਗੇ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਅਪੈਲੈਟ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹ ਘੁੱਟੇਗਾ ਤੇ ਸੁੰਗਤਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣ ਲੱਗਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੰਡੀ ਫੀਸ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਜੋ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਸਾਲਾਨਾ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੈ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਖਰੀਦ 'ਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਟਰ ਵੱਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਆਮਦਨ ਸੁੰਗੜਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਸਮੇਂ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਦੁਬਈ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐਸ ਜੈਸ਼ਦੇਵ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਈ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤੋਂ ਫਸੇ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਬਈ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਈ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦਿਵਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਨੇਹੇ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਪਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਚਤ ਰਾਸ਼ੀ ਖਰਚ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਜੋਗੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੁੱਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ 150 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੰਨੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 299 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਗਰਫੈਂਡ ਨੂੰ 149 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 150 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਦਕਿ 149 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਗਰਫੈਂਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਯੋਗ ਵਿਧੀ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ

ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਨਿੱਜੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੁੱਲ 1253 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 876 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ 377 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਭੂਚਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਦੱਸ ਕੇ ਬਲਦੀ 'ਤੇ ਤੋਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਘੇਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਈਵਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰੀ ਦਾ ਮੋਹ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਡਟੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਵੱਕਿਆ ਰਿੱਝਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਨੀਅਤ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਚੌਰਾਹੇ 'ਚ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਅਸਲ ਖਤਰਾ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਅਰਬਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਪਸੀਨਾ ਵਹਾ ਕੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬੋਝ ਦੱਸ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਰੌਲਾ

ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਡਕਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦਣ ਲਈ ਆਖਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੇ ਬੀਜ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 350 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਜੀਠੀਆ ਦੱਸੇ ਕਿ ਇਹ ਅੱਕੜੇ ਕਿਥੋਂ ਆਏ ਹਨ। **ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ: ਸੁਖਬੀਰ** ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਝੋਨੇ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ 'ਇਕ

ਦੇਸ਼, ਇਕ ਮੰਡੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਧੀ ਢਾਂਚੇ ਤੱਕ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰੇਗਾ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਹਰਸਿਮਰਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ: ਢੀਂਡਸਾ
ਪਟਿਆਲਾ: ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਚ ਬਾਦਲ ਦਲੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਵੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
'ਆਪ' ਆਗੂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ
ਸੰਗਰੂਰ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧਤ ਲਿਆਂਦੇ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਤਿੰਨੋਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਿਰਫ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ, ਮੁਨੀਮਾਂ, ਪੱਲੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
 ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਵਧ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਖੜੋਤ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਮਰੀ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਧੱਕੇਗੀ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਲੋਂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਇਕਜੁਟਤਾ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਸਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਹਿਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਉਤੇ ਫਿਕਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਯੂ.ਐਨ.ਓ.) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐਂਟੋਨੀਓ ਗੁਟਰੇਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 'ਫੂਡ ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਪੋਸ਼ਣ ਸਬੰਧੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੁਖੀ ਨੇ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ 8 ਅਰਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਚ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਕਾਫੀ ਹੈ ਪਰ 2 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ 14.4 ਕਰੋੜ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਭੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 4.9 ਕਰੋੜ ਹੋਰ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ 'ਚ ਧਸ ਜਾਣਗੇ। ਗੁਟਰੇਸ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਦੇ ਲੱਖ ਨੂੰ ਢੁਕ ਜਾਵੇਗੀ ਮੌਤ ਦਰ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਦੇ ਲੱਖ ਨੂੰ ਢੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਝਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਸਕ ਪਹਿਨ ਕੇ ਰੱਖੋ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਝਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਘਾਤ ਆ ਜਾਵੇ।

ਸਥਾਨਕ ਖੁਰਾਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਡਿਗਣ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਅਤੇ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੜੀ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਵੰਡ ਘਟ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਮਰੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭੁੱਖ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੋਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਦਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਟਰੇਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ

ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ: ਅਦਾਲਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਨੀਟ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਅਸਲ ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ., ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਤੇ ਏ. ਆਈ. ਏ. ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ. ਸਮੇਤ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਨੀਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਓ. ਬੀ. ਸੀ. ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ. ਵਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜੋੜਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜੋ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਾਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਇਰ ਕਰੋ।

ਭਾਰਤ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ 'ਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਧਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੋਜ ਕੰਪਨੀ 'ਨੋਮੂਰਾ' ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੋਮੂਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਖੋਜ 'ਚ ਕੁੱਲ 45 ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 3 ਵਰਗਾਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 17 ਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਾਇਰਸ ਮੁੜ ਆਉਣ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਆਨਲਾਕ' ਵਰਗ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਰਗ 'ਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਫਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ, ਆਸਟਰੀਆ, ਜਾਪਾਨ, ਨਾਰਵੇ, ਸਪੇਨ, ਬਾਈਲੈਂਡ, ਗਰੀਸ, ਰੋਮਾਨੀਆ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ

ਇਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਹਰੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨੋਮੂਰਾ ਨੇ ਅਗਲੇ ਵਰਗ 'ਚ 13 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਫਿਨਲੈਂਡ, ਹੰਗਰੀ, ਆਇਰਲੈਂਡ, ਪੋਲੈਂਡ ਤੇ ਜਰਮਨੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਰੋਜ ਕਲਰ 'ਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਲਹਿਰ 'ਚ ਘੱਟ ਖਤਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ 15 ਦੇਸ਼

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਜੋਨ 'ਚ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਹਿਰ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਚਿਲੀ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ, ਸਵੀਡਨ ਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਨਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਧਣ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੋਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਅਰਥਚਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਨਤਾ 'ਚ ਡਰ ਫੈਲੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਰੈਂਕਿੰਗ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਫਿਰ ਪਛੜੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਤਕਰੀਬਨ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਹੋਈ ਕਵਾਲਿਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਜਿਥੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ 'ਚ ਪਹਿਲੀਆਂ 100 ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ, ਉਥੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ 72 ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੈਂਕਿੰਗ 2021 'ਚ ਪਹਿਲੀਆਂ 100 ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਊ.ਐਸ. ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ 1000 ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ 21 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 24 ਸੀ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕਿੰਗ ਫ੍ਰੇਮਵਰਕ (ਐਨ.ਆਈ.ਆਰ.ਐਫ.) ਸੂਚੀ 2020 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ 'ਚ ਕੁੱਲ 10 ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਕਵਾਲਿਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ 72 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਪੋਖਰਿਆਲ ਨਿਸ਼ੰਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਤੋਂ ਵੈੱਬਕਾਸਟ ਰਾਹੀਂ ਐਨ.ਆਈ.ਆਰ.ਐਫ. ਰੈਂਕਿੰਗ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਊ.ਐਸ. ਰੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਟਾਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਟੀ.ਐਚ.ਈ. ਅਤੇ ਕਿਊ.ਐਸ. ਰੈਂਕਿੰਗ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਰੈਂਕਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀ 1000 ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 21 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਸਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਮਦਰਾਸ, ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਖੜਗਪੁਰ, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ, ਜਾਵਹਰਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਬੰਬੇ, ਆਈ.ਆਈ.ਐਸ. ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਤੇ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਭਾਵੇਂ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ 'ਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਬੰਬੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 152ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 20 ਨੰਬਰ ਹੋਣ 'ਚ ਕੇ 172ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਆਈ.ਆਈ.ਐਸ. ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 184 ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ 188ਵੇਂ ਉੱਤੇ ਜਦਕਿ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ 182ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ 193ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਮੋਹਲਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਲੋਕਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਨਅਤਾਂ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਿਲ-ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਸਬੰਧਤ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਰਕੁਲਰ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਅਦਾਰਿਆਂ, ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਰਕੁਲਰ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਨਰਮੇ ਹੇਠ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਤਰਕੀਬ ਘੜੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਅੱਛੇ ਦਿਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ 'ਤਾਲਾਬੰਦੀ' ਦਾ ਫੰਡਾ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮਾ ਏਦਾਂ ਹੀ ਨਰਮੇ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਵਧਾ ਕੇ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤੌਰ ਵਜੋਂ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮਾ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 5 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਨਰਮੇ ਦੀ ਬਿਜਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਬਿਜਾਦ ਲਈ 25 ਲੱਖ ਬੀਜ ਪੈਕੇਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੀਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 16.50 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 16.50 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 3.30 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਨਰਮੇ ਦੀ ਬਿਜਾਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਿਚ ਢਾਈ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਢੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪਿਛੇ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜ ਪੈਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼

ਨਾਲ ਰਕਬਾ 3.30 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਬੀਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 5 ਕੁ ਫੀਸਦੀ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 11.85 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ, ਯੂ.ਐਸ. ਐਗਰੀ ਸੀਡਜ਼ ਨੇ 1.70 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ, ਨੂਜੀਵੀਡੂ ਨੇ 1.20 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ, ਬਾਯਰ ਨੇ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦਸ ਕੁ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਕੇਟਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਰਮੇ ਹੇਠ ਰਕਬਾ 2.60 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੀ ਪਰ

ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ 4 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਬਿਜਾਦ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕਰਫਿਊ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਐਤਕੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚੋਂ 7.50 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲਈਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ ਦਾ ਖੱਪਾ ਹੈ। ਇਕ ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ। ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬੀਜ ਘਪਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚੋਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਕਿੰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਬੀਜ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਕਮਾ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚੋਂ ਬੀਜ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇਵੇ। ਉਲਟਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਬੀਜ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਬੀਟੀ ਬੀਜ ਨੂੰ ਲੋਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਸੁਤੰਤਰ ਐਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਬਿਜਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਤਕੀਂ ਕਿਸਾਨ ਕਰਫਿਊ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚੋਂ 7.50 ਲੱਖ ਪੈਕੇਟ ਬੀਜ ਲੈ ਆਏ ਹਨ।

ਗੱਦੀ ਲਈ ਟਰੰਪ ਨੇ 'ਜੈ ਮੈਂਟ' ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਈ-2

ਟਰੰਪ 'ਨਾਲਾਇਕ' ਨਹੀਂ, ਉਹਦਾ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ: ਚੌਮਸਕੀ

ਜੌਰਜ਼ ਜੈਂਸੀ: ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਲਗੂ ਲਿੰਬਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਪਰ ਭਾਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਬਰ ਹੋਣ ਸਮੇਤ ਡਬਲਿਊ. ਐਚ. ਓ. ਅਤੇ ਸੀ. ਡੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਸ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਭੜਕਾ ਰਹੀ ਹੈ?

ਨੋਮ ਚੌਮਸਕੀ: ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ) ਉਪਰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਯਕੀਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਚਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ। ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਚਾਪਲੂਸ ਜੀ-ਹਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਸਦਕਾ ਉਸ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਿੰਡ-ਇਨ-ਕਮਾਂਡ ਮਾਈਕ ਪੌਪੋ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਜੋ ਇਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਮਗਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੂੰ ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੌਪੋ ਦੇ ਜੋਟੀਦਾਰ ਵੀ ਉਸੇ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਰੱਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਜਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਫੋਕਸ ਨਿਊਜ਼, ਲਿੰਬਰਗ ਅਤੇ ਬਰਿਟਬਾਰਟ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ: ਟਰੰਪ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੀਆਨ ਹੈਨਿਟੀ ਉਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੈਂਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਖੋਜ ਵਜੋਂ ਜੈ-ਜੈਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਟਰੰਪ ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਫੋਕਸ ਨਿਊਜ਼ ਵੱਲ ਝਾਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ।

ਲੋਕ ਰਾਇ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਜਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀ ਆਫਤ (ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ) ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੰਭੀਰ ਬਹਿਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਪਿਊ ਦੇ ਪੋਲ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ 83 ਫੀਸਦੀ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮਹਾਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨੀ ਬੈਠੇ ਸਨ (ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਐਸੀ

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁਧ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹਨ, ਵ੍ਰਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਅਜੇ ਵੀ ਬਜ਼ਿੱਦ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਘੜੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸਫੋਟਕ ਮੌਕੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੌਰਜ਼ ਜੈਂਸੀ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪਿਤਾਮਾ ਨੋਮ ਚੌਮਸਕੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੌਮਸਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਘੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਚੌਮਸਕੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਲੰਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸਦੀ 18 ਸੀ)। ਉਹ ਉਸ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਆਮ ਫਲੂ' ਨਾਲ ਕਰ

ਖੋਹ ਲੈਣ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਇਸੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੀ ਘੋਰ ਮੁਸੀਬਤ

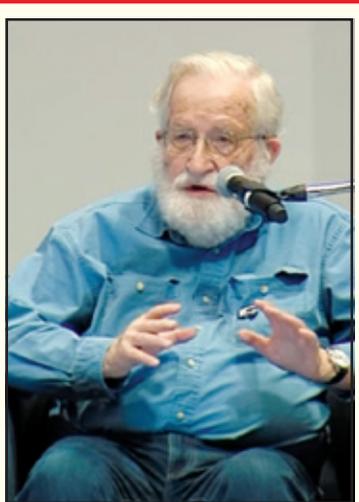
ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 2003 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੁਰਜ ਹੱਥ ਲੈਣ ਤਕ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਜੋਖਮਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ, ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਖਾਤਰ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਸੰਭਾਵੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵ-ਉਦਾਰ ਕੱਟੜਪੁਣੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ (ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ) ਵਿਚ ਕੋੜੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦਾ ਬਿਜਨੈਸ ਮਾਡਲ ਆਫਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੂੜਾ ਸਮੇਟਣ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਆਮ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿਹਾਇਤ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਮਾਜ ਉਪਰ ਭਿਆਨਕ ਬੋਝ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਹੈ। 'ਲਾਸੈਟ' ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਗਤ 500 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ 68000 ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿੰਨਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਹੋਰ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੀ ਟੇਕ ਆਮ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰੂਮ ਵਿਵਸਥਾ ਉਪਰ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖਿੱਚ-ਧੁੱਕ ਕੇ ਕਿਸੇ ਐਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਸਕੋ ਤਾਂ ਸਾਇੰਸ ਫਿਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਿੱਲ ਆ ਜਾਵੇ।

ਇਹੀ ਨਵ-ਉਦਾਰ ਕੱਟੜਪੁਣਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ

ਜੌਰਜ਼ ਜੈਂਸੀ

ਨੋਮ ਚੌਮਸਕੀ

ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰੈਲ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ: "ਵਰਜੀਨੀਆ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਬਚਾਓ। ਇਸ ਦੀ ਘੋਰਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ!" ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਦੀ ਭੇਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਟਰੰਪ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦ ਕਿਹੜਾ ਬਟਨ ਦਬਾਉਣਾ ਹੈ।

ਉਹ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਗਵਰਨਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ (ਜਿਵੇਂ ਵਰਜੀਨੀਆ) ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਦ ਤਕਰੀਬਨ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ।

ਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਚੋਣ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਯਮਨ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਧੇਰੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ। "ਬੋਧਿਕਤਾ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋਵੇ! ਮੌਤ ਦੀ ਜੈ!"

ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਸਟ੍ਰੇਟਰਫ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟ ਆਧਾਰ ਦੀ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਬਚੀ 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੱਕਾਂ' ਦੀ ਬਾਕੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਭਾਵ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਕੋ-ਬੱਕੋ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਾਲਟ ਰਾਈਫਲਾਂ ਚੁੱਕੀ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਰਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਹ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ) ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਆਗੂ ਵਲੋਂ, ਰੈਡੀਕਲ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ, ਸਾਇੰਸ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ

ਵਿਚ ਹੈ।

ਸਵਾਲ: ਟਰੰਪ ਦੀ ਨਾਲਾਇਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਦਰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੁ ਅਸੀਂ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਬਿਹਤਰ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ: ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ 'ਨਾਲਾਇਕੀ' ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਿਲ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ: ਬਹੁਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਕਰਨਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਫੁਰਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖਣਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦੇ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਬੂ ਬਣ ਕੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਰਹਿਣ। ਜਿਸ ਨੀਮ-ਹਕੀਮ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੈਕਸੀਨ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਨੇ ਚੁੱ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਦਲਦਲ ਉਪਰ ਕੁਝ ਕੰਟਰੋਲ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ 86 ਸਾਲਾ ਸੈਨੇਟਰ ਚਕ ਗਰਾਸਲੇ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ-ਪੱਧ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਰਦਾ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਛਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ। ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਮਹਾਮਾਰੀ, ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ, ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਟਰੰਪ ਪਲੇਗ ਦੇ ਹੋਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਪੌਣਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ

ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਈਆ ਜਾਣ। ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਅਧਿਐਨ ਡੀਨ ਬੋਕਰ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਸੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਕਾਢ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਗ਼ੈਰ ਬੋਧਾਰ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਉਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਿੰਗਡ')। ਇਹ ਤਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਹੈ। ਐਸੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮਾਜੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਸਲੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ: ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਚੋਣ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਵੋਟਿੰਗ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਚਾਲ ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਇੰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗੇਮ ਖੇਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਤੁਹਾਡਾ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ: ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੋਟੀਦਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ-ਸੋਰ ਨਾਲ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫਰਾਡ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਪੁਸ਼ਤ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘੋਰ-ਸੱਜੋਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਵਸੋਂ ਚਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ। ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਤਕ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨ ਘੋਰ-ਸੱਜੋਪੱਖੀ ਜਿਊਰਿਸਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੈਕਕਾਨੈਲ ਯੁੱਧਨੀਤੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਵਾਮੀ ਹਿਤ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹੋਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੌਕਾ ਖੁੰਝਾ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕਿਆਮਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਲਈ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਵੀ ਜੇ ਉਹ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਬਚਾਓ ਦੀ ਤਾਕਤ ਖੁੱਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪਬਲਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਜੋ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆਈ ਕਾਰਜ-ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੋੜ੍ਹੇ ਅਤਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਉਪਰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ: ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨਹੂਸ ਗੱਲ, ਲੇਕਿਨ ਕੌਣ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਸੱਤਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ 'ਚੋਂ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਖਵਾਇਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉਕਸਾਏਗੀ? ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਰਾਇ?

ਜਵਾਬ: ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦੂਰਗਾਮੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕਟ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ। ਸੈਨਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਰੂਪ 'ਚ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਕਾਲਜ ਐਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਸੋਂ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਗੋਰੇ, ਇਸਾਈ, ਪੇਂਡੂ, ਰਵਾਇਤੀ, ਅਕਸਰ ਹੀ ਗੋਰੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਰ ਜਾ ਕੇ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਨਸਲਵਾਦੀ ਦੱਖਣੀ ਡੈਮੋਕਰੇਟਾਂ ਨੇ ਨਿਕਸਨ ਦੀ 'ਦੱਖਣੀ ਯੁੱਧਨੀਤੀ' ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਘੋਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਕਾ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡਲਾ ਰਿਹਾ ਸੰਕਟ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ।

(ਸਮਾਪਤ)

ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ 'ਕਾਬਲੀਅਤ'!

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ 'ਨਾਲਾਇਕੀ' ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਲਈ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਿਲ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ: ਬਹੁਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਕਰਨਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਫੁਰਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖਣਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦੇ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਬੂ ਬਣ ਕੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਰਹਿਣ।

ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ?

ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਉਠਿਆ ਨਿਸਰਗ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ 3 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ 12.30 ਵਜੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜਿਲਾ ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਲੀਬਾਗ ਕਸਬੇ ਦੇ ਤੱਟ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਲੀਬਾਗ ਕਸਬੇ, ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜਿਲਾ ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਘਰਾਂ, ਦਰੱਖਤਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। 4 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਟਿਆਲਾ

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਟਿਆਲਾ

ਚੋਂ ਚੱਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਸਰਗ ਤੂਫਾਨ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ, ਇਕ ਤਾਂ ਨਿਸਰਗ ਦਾ ਤੱਟ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰਬਿੰਦੂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਤੂਫਾਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ ਦੀ ਆਮਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ 1891 ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਸ ਪਿਛੋਂ 1948 ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੂਫਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੌਆ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਚਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਅਤੇ ਸੁਨਾਮੀ ਜਿਹੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸਪੇਨ ਦੇ ਬੈਸਕਿਉ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਲਿਵਰਪੁਲ ਦੇ ਓਸਨੋਗਰਾਫਿਕ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 136 ਤੱਟਵਰਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦਰਜੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਗੁਆਨਜੋਆ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਉਠਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਤਾਂ 2014 ਵਿਚ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੀ ਆਈ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਤਿੰਨ ਪਾਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਸ ਰਾਜ ਤੇ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰੀਸ਼ਾਸ਼ਤ ਰਾਜ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਪਹਾੜਾਂ ਅਤੇ ਧਰੁਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਮੀ ਬਰਫ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਿਘਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉਚਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੀ 2014 ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 1901 ਤੋਂ 2010 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਜਲ ਪੱਧਰ 19 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਓਸ਼ਨ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਜਲ ਪੱਧਰ ਔਸਤਨ 1.6-1.7 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੇਚਰ ਕਮਿਊਨਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਤਿਕਾ ਵਿਚ ਫੁਪੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਜਲ ਪੱਧਰ ਉਚਾ ਹੋਣ ਨਾਲ 2050 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ 36 ਮਿਲੀਅਨ ਆਬਾਦੀ, ਜੋ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 44 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਟਾਪੂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਨਿਊਮਰ ਅਤੇ ਲੋਹਚਾਗ ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਟਾਪੂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1970 ਅਤੇ 1980 ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸਮਾ

ਚੁਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਘੋਰਾਮਾਗ ਨਾਂ ਦਾ ਟਾਪੂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਖੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਕੋਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਦੀ ਉਚਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦਰ 1.2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨਾਂ (ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੇ ਸੁਨਾਮੀਆਂ) ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਮਾਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੇਨੀਅਲ ਲੈਵਿਟ ਅਤੇ ਨਿਕੋ ਕੈਮਨੈਡਾ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨ ਵਿਚਲੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਵਿਚ 5 ਫੀਸਦ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਗਤੀ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਵਾਲਾ ਤੂਫਾਨ ਵੱਧ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਾਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਆਏ ਅਮਫਾਨ ਅਤੇ 2017 ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਓਖੀ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਏ ਹਾਰਵੇ, ਇਰਮਾ, ਮਾਰੀਆ, ਫੋਲਰੈਂਸ ਆਦਿ ਹਨ। ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੱਟਵਰਤੀ ਇਲਾਕੇ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਆਫ਼ਤ ਸੁਨਾਮੀ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਝੱਲਣਗੇ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਉਚਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੀ ਨਾਨਯਾਂਗ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਵਿਚ 0.5 ਮੀਟਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸੁਨਾਮੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿਚ 2.4 ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮੀਟਰ ਦੇ ਵਾਧੇ

ਨਾਲ 4.7 ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੋਂ 16 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 2004 ਵਿਚ ਆਈ ਸੁਨਾਮੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 10,000 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸੰਭਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰੇਗਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ

ਰਾਜ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਉਤੀਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਮੌਨਸੂਨ ਪੌਣਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਨਸੂਨ ਪੌਣਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮੌਨਸੂਨ ਪੌਣਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਤਬਤਾ ਗਈ ਹੈ। 2015 ਵਿਚ ਚੇਨਈ ਤੋਂ 2018 ਵਿਚ ਕੇਰਲ ਵਿਚ ਪਾਏ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ 2017 ਤੋਂ 2018 ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਪੈਂਦਾ ਸੋਕਾ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਆਰੇ ਵਰਗੇ ਜੀਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਭਰਪੂਰ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚਲੀਆਂ ਜਲਗਾਹਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਨਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਗੁਜਰਾਤ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕਰਨਾਟਕ, ਗੋਆ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਮਾਧਵ ਗਾਡਗਿਲ ਦੀ 2011 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ। ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਡੈਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਲਗਾਹਾਂ ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ। ਕੇਰਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਤੱਟਵਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਜਲਗਾਹਾਂ, ਰੇਤਲੇ ਮੈਦਾਨ ਆਦਿ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਫ਼ਤ ਨਿਰੋਧਕ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੱਧ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਵਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਸੇਹੀਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਾਨ ਨੇ ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਇਕ ਖਬਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੀਬ 34 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਮਦਦ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਟ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਦਦ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦਾ ਇਸ ਟਵੀਟ ਕਾਰਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਖੂਬ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਖਾਨ 'ਤੇ ਚੁਟਕੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਸਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਜਿੰਨਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਨੇਪਾਲ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਚੀਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਨੇਪਾਲ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਉਲਝ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰਾਂ ਲਿਪੂਲੇਖ, ਕਾਲਾਪਾਣੀ ਅਤੇ ਲਿੰਪੀਆਧੁਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਐਨ.ਸੀ.), ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ-ਨੇਪਾਲ (ਆਰ.ਜੇ.ਪੀ-ਐੱਨ) ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਪਾਰਟੀ (ਆਰ.ਪੀ.ਪੀ.) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ 3 ਵਿਚ ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਕੌਮੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨੇਪਾਲ

ਸੰਸਦ ਦੇ ਕੁੱਲ 275 ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ 258 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਅਤੇ ਇਕ ਵੀ ਵੋਟ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਅਗਨੀ ਸਾਧਕੋਟਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, 'ਸੋਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ-ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।' ਭਾਰਤ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ: ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਖੇਤਰ ਸਮੇਤ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗੀ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਮਨਸੂਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਹੱਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਕਾਇਆ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਲੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਖਟਾਸ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਈ ਜਦੋਂ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਪੂਲੇਖ ਪਾਸ ਨੂੰ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਧਾਰਚੁਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਰੱਖਿਆ। ਨੇਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ ਨੇਪਾਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਜਨਰਲ ਨਰਵਾਣੇ ਨੇ ਚੀਨ ਦੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਵਲੋਂ ਸੜਕ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ' ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਨੇਪਾਲ ਨੇ ਕਾਫੀ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਨਕਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਪੂਲੇਖ, ਕਾਲਾਪਾਣੀ ਅਤੇ ਲਿੰਪੀਆਧੁਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਿਆ।

ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਪ੍ਰੋ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਰਿਆਂ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਉਹ ਮੁੜ ਮੁੜ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਨਿਮਨ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਹਮਦਰਦ ਨਾਟਕਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਟਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ। 2015 ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 'ਕੱਠ ਨੇ ਉਹਦਾ ਲੋਕ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਅਵਾਰਡ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਅਵਾਰਡ, ਭਾਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਵਾਰਡ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਵਾਰਡ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਸ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੀ. ਲਿਟ. ਦੀ ਆਨਰੇਰੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਆ; ਪਰ ਉਹ

ਬੂਟ, ਅੰਨ੍ਹੇਰ-ਕੋਠੜੀ ਤੇ ਹਾਏ ਨੀ ਮਨਮੀਤ ਕਰੇ। ਲਘੂ ਨਾਟਕ ਹਨ: ਅਰਬਦ ਨਰਬਦ ਧੁੰਦੂਕਾਰਾ, ਬੇਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ, ਸੁੱਕੀ ਕੁੱਖ, ਇੱਕ ਰਮਾਇਣ ਹੋਰ, ਭੱਠ ਖੇਤਿਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ, ਗਾਨੀ, ਤੇੜਾਂ, ਲੋਹੇ ਦਾ ਪੁੱਤ, ਐਇੰ ਨੀ ਹੁਣ ਸਰਨਾ, ਉੱਈ-ਮੁੱਈ ਦਾ ਕੁਸ ਨੀ ਹੁੰਦਾ, ਕਉਲੇ ਉਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕੌਲਾ, ਚੱਲ ਵੀਰਨਾ ਵੇ ਉਥੇ ਚੱਲੀਏ, ਬੰਦ ਬੁਹਿਆਂ ਵਾਲੀ ਹਵੇਲੀ ਤੇ ਪੁੱਪ ਦੀ ਪੈਂਟ ਆਦਿ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਨਾਵਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਘਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਚੀ। ਨਿਮਨ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਹੰਢਾਇਆ ਸੀ।

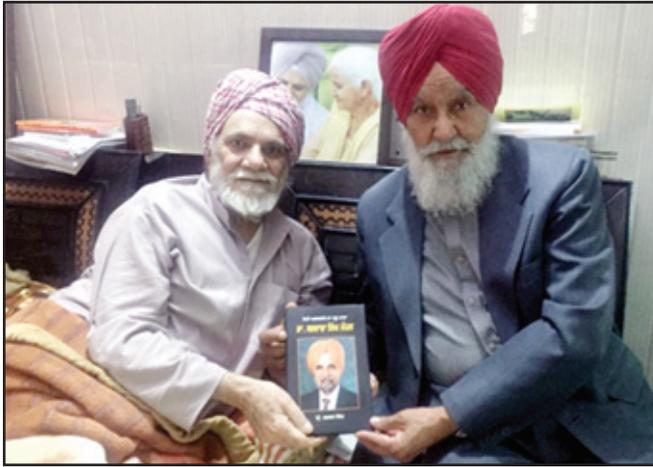
ਉਹ 2008 ਤੋਂ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਕੈਂਸਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੂਝਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਮਾਨਸਾ, ਕਦੇ ਦਿੱਲੀ, ਕਦੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਕਦੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਇਲਾਜ ਚਲਦਾ

ਘਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਘਰ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ। ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਆਉਂਦੇ, ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਹੀ ਦੱਸਦਾ। ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਅਖੇ ਧੀਆਂ ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਲਾਉਣ, ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਸਾਦਾ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਕ ਸਾਥੀ ਤੇ ਲੇਖਕ ਹੀ ਬੋਲਣ

ਮੁਜਾਰੇ ਬਣ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦੀ ਅੱਠ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੁਣ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚੋਂ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦੀ ਵਟਾਈ ਦੇ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮਸਾਂ ਚਲਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲੱਗਦਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਦੋ ਪੁੱਤ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਲਾਦ ਸੀ। ਅੱਠ ਕਿੱਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਮੁਜਾਰਾ ਬੁਝਿਆ-ਟੁੱਟਿਆ ਕਿਸਾਨ ਹੀ ਵੱਜਦਾ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਹਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਦਾ ਬਚਪਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਉਹਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦਾ ਪਛੋਕੜ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕ ਮੁਜਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਜੰਮ ਕੇ ਐਮ. ਏ. ਤਕ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣਾ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਲੱਗ ਸਕਣਾ ਅਤੇ ਸਫਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਬਣ ਸਕਣਾ, ਔਲਖ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ 'ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਇਤਫਾਕ' ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਵੈਜੀਵਨੀ 'ਮੇਰੀ ਨਾਟ-ਯਾਤਰਾ' ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ: ਜਦ ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਬਣਨ ਤਕ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫਰ ਉਤੇ ਝਾੜ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਾਟਕ ਲਿਖਣ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਮੈਨੂੰ 'ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਇਤਫਾਕ' ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ 27-28 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤਕ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਾਟਕ ਵੀ ਲਿਖਾਂਗਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਪਛਾਣ 'ਇੱਕ ਨਾਟਕਕਾਰ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਵਿਤਾ/ਗੀਤ ਲਿਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਦ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ-ਗੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਉਤੇ ਉਤਾਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਪੱਕਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਮੈਂ ਐਨੀ ਕੁ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ 8-10 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤੁਕਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰੋ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਅਜਿਹੇ ਮਾਨਾਂ ਸਨਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਉਤੇ ਸੀ। ਸੈਕੂਲਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮੋੜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਟਕ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੱਲੀ, ਕੋਲਕਾਤਾ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ/ਕੈਨੇਡਾ ਤਕ ਖੇਡੇ ਗਏ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖੋਜ ਲੇਖ ਤੇ ਖੋਜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਿਖੇ ਗਏ। ਉਹ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗ ਮੰਚ ਦਾ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਸੀ।

ਔਲਖ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ: ਸੱਤ ਬਗਾਨੇ, ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ, ਇੱਕ ਸੀ ਦਰਿਆ, ਸਲਵਾਨ, ਝਨਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਨਿੱਕੇ ਸੂਰਜਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਭੱਜੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਤੇ ਨਿਉਂ ਜੜ੍ਹ। ਇਕੱਠੀ ਨਾਟਕ ਹਨ: ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ 'ਤੇ, ਮਿਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੌਤ, ਤੁੜੀ ਵਾਲਾ ਕੋਠਾ, ਜਦੋਂ ਬੋਹਲ ਰੋਂਦੇ ਹਨ, ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ, ਸਿੰਧਾ ਰਾਹ ਵਿੰਗਾ ਰਾਹ, ਢਾਂਡਾ, ਐਸੇ ਰਚਿਉ ਖਾਲਸਾ, ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ, ਇਸ਼ਕ ਬਾਬ ਨਮਾਜ਼ ਦਾ ਹੱਜ ਨਾਹੀਂ, ਹਰਿਉ

ਔਲਖ ਦਾ ਜਨਮ 19 ਅਗਸਤ 1942 ਨੂੰ ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੁੰਭੜਵਾਲ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਹਰਨਾਮ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁੰਭੜਵਾਲ ਉਦੋਂ ਰਿਆਸਤੀ ਪਿੰਡ ਸੀ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ 1944-

45 ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਕੁੰਭੜਵਾਲ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਭੀਖੀ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਫਰਵਾਹੀ ਜਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਫਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਚਾਰ, ਭੀਖੀ ਤੋਂ ਦਸ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਐਮ. ਏ. ਕਰ ਕੇ 1965 ਤੋਂ 2000 ਤਕ ਨਹਿਰੂ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਮਾਨਸਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਘਰ ਪਾ ਲਿਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਕਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ 1976 ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਲਾ ਮੰਚ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਮਾਨਸਾ ਵਿਚਲੇ

ਰਿਹਾ। ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਲੱਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਗੀਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬਣਦੀ ਸਰਦੀ ਮਾਇਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਵਿਚ ਵਿਚਾਲੇ ਉਹ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਆਖਰ 15 ਜੂਨ 2017 ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੜਕੇ ਉਹਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਜਬ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਸਾ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਦੁਆਇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹਦਾ ਭੌਰ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਚੁਕਾ ਸੀ।

ਕੈਂਸਰ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਸ ਮੁੱਕ ਜਾਣ 'ਤੇ 10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਉਹਨੂੰ ਮਾਨਸਾ ਆਪਣੇ

ਸੀ, ਕੀ ਪਤਾ ਜੜ੍ਹ ਕਦੋਂ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ? ਉਹ ਤਾਂ ਨਿਉਂ-ਜੜ੍ਹ ਵਰਗੇ ਨਾਟਕ ਖੇਡਣ ਵਿਚ ਹੀ ਮਗਨ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਪਤਨੀ, ਧੀਆਂ, ਜੁਆਈਆਂ ਤੇ ਦੋਹੜੇ-ਦੋਹੜੀਆਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਪਣੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਉਸ ਨੇ 'ਨੰਗਾ ਢਿੱਡ' ਚਿਤਵਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਕਾਂਡ ਲਿਖੇ ਗਏ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਭੁੰਨੀ ਹੋਈ ਛੱਲੀ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹਦਾ ਬਾਬਾ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਫਰਵਾਹੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਜਾਰਾ ਪਿੰਡ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਜਗੀਰਦਾਰ ਸਨ। ਮਾਰੂਸੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਰੂਸੀ ਕਿਸਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

Indianapolis, Indiana ਵਿਚ ਬਣਾਓ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ

One of the Fastest Growing City in America and Best School System...

Manjit Singh Nagra
Realtor/Broker

Cell: 317-750-1900

6979 Hillsdale Court
Indianapolis, Indiana 46250

- ਨਵੇਂ ਨਕੋਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$200,000 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- 1500 ਵਰਗ ਗਜ ਤੋਂ 5000 ਵਰਗ ਗਜ ਦੇ ਘਰ
- 4-6 ਬੈਡ ਰੂਮ, 3-4 ਬਾਥ ਰੂਮ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ
- ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਸਸਤੀ

ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ (Approval) ਉਸੇ ਦਿਨ

Gurdeep (Garry) Chhokar
Realtor/Broker

Cell: 317-500-1247

We do all type of Home and Commercial Loan. Same day loan approval...

ਸਿਆਹਫਾਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਣੀ

‘ਰੂਟਸ’: ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਗਾਥਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਫਰੀਕਨ-ਅਮਰੀਕਨ ਲੇਖਕ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਪਿਛੋਕੜ ‘ਤੇ ਝਾਤ ਪੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। 1976 ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ‘ਚ ਛਪੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੇ ਛਪਣ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅੱਸੀ ਲੱਖ ਕਾਪੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਪੁਲਿਟਜ਼ਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮੇਤ 271 ਇਨਾਮ ਮਿਲੇ। ਨਾਵਲ ਦਾ 37 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਏ. ਬੀ. ਸੀ. ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਸਾਲ 1977 ਵਿਚ ਜਨਵਰੀ 23 ਤੋਂ 30 ਤੱਕ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਰਾਤਾਂ ‘ਚ ਇਸ ਲੜੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੀਹ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਲੜੀਵਾਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੱਖੋਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਰੂਟਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦਾ ਜਨਮ 1921 ਵਿਚ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੇ ਇਥਾਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਮਾਤਾ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਹੇਲੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ

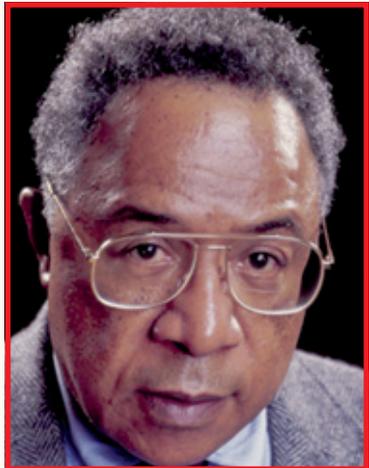
ਫੋਨ: 778-231-1189

ਸਟੇਟ ਟੈਨੈਸੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਹੇਨਿੰਗ ਵਿਖੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਉਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਅਫਰੀਕਨ ਮੂਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਨਾਂ ‘ਟੋਬੀ’ ਕਹਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਸੀ।

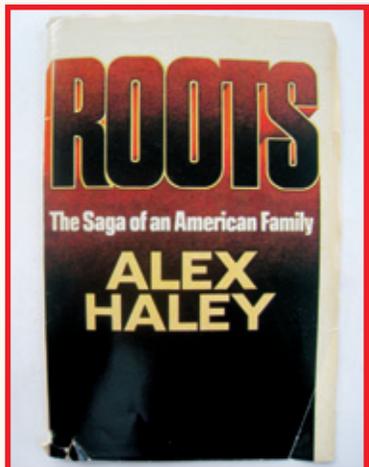
ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਨੇ 20 ਸਾਲ ਜਲ ਸੈਨਾ (ਕੋਸਟ ਗਾਰਡ) ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। 1959 ਵਿਚ ਹੇਲੀ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਲੇਖਨ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਹ ‘ਰੀਡਰਜ਼ ਡਾਈਜੈਸਟ’ ਅਤੇ ‘ਪਲੇਅਬੈਕ’ ਵਰਗੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸੁਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ 1964 ਵਿਚ ਹੇਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਖਾਨਦਾਨ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਅਫਰੀਕਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ। ਹੇਲੀ ਪੱਛਮੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗਾਂਬੀਆ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਜੂਫੂਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਉਹ ਗਰਾਇਟ (ਮੌਖਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ) ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਡਿੱਕਾ ਕਬੀਲੇ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣਾਇਆ।

ਆਪਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਹੇਲੀ ਮਾਲ-ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਵੇਲੇ ਆਈਆਂ ਔਖਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਰਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਖੁਰਦਰੇ ਫੱਟਿਆਂ ਉਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਰਬੜ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਂਦਾ। ਇਥੇ ਪਿਆ ਉਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘੁਸੜ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗੰਦ ਦੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਇਨਸਾਨ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੇਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ‘ਰੂਟਸ’ ਦੇ ਨਾਂ ਬੋਲੇ ਕਿਤਾਬੀ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫਰਵਰੀ 1992 ਵਿਚ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

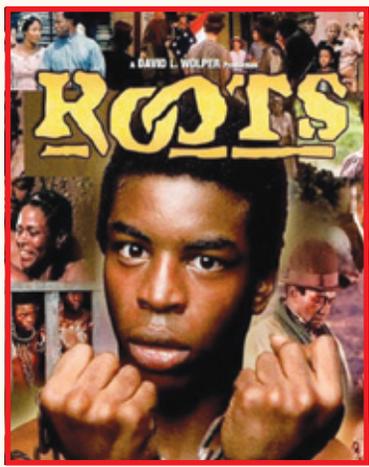
ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਛਾਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ

ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲ ‘ਰੂਟਸ’ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ।

1996 ਵਿਚ ਛਪੇ ਨਾਵਲ ‘ਰੂਟਸ’ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਡੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

‘ਰੂਟਸ’ ‘ਤੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੋਸਟਰ।

ਨਾਵਲ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖੇ ਜਿਹੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਛਪੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ। ‘ਰੂਟਸ’ ਨਾਵਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੱਛਮੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗਾਂਬੀਆ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਜੂਫੂਰੇ ਵਿਚ ਜਨਮੇ ਕੁੰਤਾ ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਕੁੰਤਾ ਕਿੱਤੇ ਉਹੀ ਅਫਰੀਕਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੇਲੀ ਦੀ ਨਾਨੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਹੇਲੀ ਦੇ ਉਸ ਅਫਰੀਕੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 1776 ਵਿਚ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਦੇ ਸਪੋਟੀਸਵੇਨੀਆ, ਵਰਜੀਨੀਆ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਵਲ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੁੰਤਾ ਆਪਣੇ ਅਫਰੀਕਨ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਗੋਰੇ ਮਾਲਕਾਂ

ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਲਾਮੀ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿੱਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਲਾਮ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਉਹ ਕਿਜੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੁੰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਫਰੀਕੀ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਿਜੀ ਦੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੀਜੀ ਪੁਸ਼ਤ ਜੌਰਜ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਫਰੀਕਨ ਵਿਰਸੇ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਕੁੰਤਾ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦਾ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਡੇਰਾ ਹੈ। ਜੌਰਜ ਦੇ ਮੈਥਲਡਾ ਨਾਲ ਅੱਠ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪੁੱਤਰ ਟੌਮ ਲੇਖਕ ਦੀ ਨਾਨੀ ਸਿੱਥੀਆ ਦਾ ਪਿੱਠ ਸੀ। ਸਿੱਥੀਆ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਮੁਕਤ ਕਰ ਕੇ ਵੈਗਨ ਰਾਹੀਂ ਹੈਨਿੰਗ, ਟੈਨੈਸੀ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਨਿੰਗ ਵਿਖੇ ਸਿੱਥੀਆ ਵੱਲ ਪਾਮਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੜਕੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬਰਬਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਬਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਿਮਨ ਹੇਲੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਨਾਵਲ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਲਕੀਰੀ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਏ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਚਿਤਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਲਾਮ, ਕੁੰਤਾ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਤ ਦਰ ਪੁਸ਼ਤ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਉਸ ਦਿਨ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ‘ਰੂਟਸ’ ਨਾਵਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਖਦਾਈ ਪੰਨੇ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਗੁਲਾਮੀ, ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੜ ਉਭਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਉਪਰ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਵੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅਸੂਲਾਂ ‘ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਦਾ ਸਬਕ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ।

ਕੁਝ ਸਿਆਹਫਾਮ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਕਿਹਾ। ਬਹੁਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰੂਟਸ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸੱਚੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਪਰ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ, ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਪੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੂਟਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਵਲਕਾਰ ‘ਤੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ। 1977 ਵਿਚ ਦੋ ਲੇਖਕਾਂ ਮਾਰਗ੍ਰੇਟ ਵਾਕਰ ਅਤੇ ਹਰਲਡ ਕੋਰਲੈਂਡਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਕਿ ਐਲੈਕਸ ਹੇਲੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਰੂਟਸ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਾਰਗ੍ਰੇਟ ਵਾਕਰ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ। ਹੇਲੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਣਜਾਣਪਣੇ ਵਿਚ ਕੋਰਲੈਂਡਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਦਿ ਅਫਰੀਕਨ’ (1968) ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪੈਰੇ ਲੈ ਲਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੇਲੀ ਨੇ ਕੋਰਲੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੂਟਸ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਇਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਐਡਮਿੰਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਅੱਸੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਰਹੂਮ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ ‘ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ’ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ‘ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 27 ਜੂਨ 2020 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-435

ਨਿੱਕੜਾ ਜਿਹਾ ਬਾਲ ਹਾਂ, ਪਰ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ। ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਮਾਣ ਕਰੇਗਾ, ਵੇਖ ਨਿਆਰੀ ਦਿੱਖ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-433

ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿੱਚੀ ਤਿਆਰੀ ਇਤਰ-ਫਲੇਲ ਵੀ ਲਾਇਆ। ਮੋਰ, ਤੋਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਝੋਲਾ ਹੈਂਡਲ ਨਾਲ ਲਟਕਾਇਆ। ਬੇੜਾ ਬਹਿ ਜੇ ਸੈਕਲ ਦਾ ਜਿਹਨੇ ਚੈਨ ਦਾ ਪੰਗਾ ਪਾਇਆ। -ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਪਦੀ ਸਾਈਕਲ ਸੀ ਸਾਹੀ ਅਸਵਾਰੀ। ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਟੰਗ ਕੇ ਝੋਲਾ ਸਹੁਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਖਿੱਚੀ ਤਿਆਰੀ। ਚੇਨ ਕਵਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਨਾਲੇ ਮੁਸਕੀ ਮੁਸਕਾਵੇ। ਮਿੱਠੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਨਾਲੇ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਭਰਮਾਵੇ। -ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਸੱਜ ਵਿਆਹੀ ਜੋਤੀ ਚੱਲੀ ਪਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਫੇਰਾ। ਚੱਜ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈਂ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਬਥੇਰਾ। ਸਿੱਠਣੀਆਂ, ਨਿਹੋਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਚੱਲੇ ਆਪਣੀ ਚਾਲ। ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਪਾਰ ਹੋਵਣ ਜਿਹੜੇ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਸੁਰ-ਤਾਲ।

-ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ

ਕੁਤਰਾ, ਪਜਾਮਾ, ਮੋਢੇ ਪਰਨਾ ਤੋਤੇ, ਮੋਰਾਂ ਵਾਲਾ ਝੋਲਾ ਲਿਆ ਲਟਕਾ। ਨਵੀਂ ਵਹੁਟੀ ਨਾਲ ਸਹੁਰੀਂ ਜਾਣ ਦਾ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ‘ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਚਾਅ। ਲਹਿ ਗਈ ਚੇਨ, ਰੇਤ ਵਿਚ ਧੱਸਿਆ ਮੱਥਾ ਫੜ ਦਿਖਾਵੇ, ਐਵੇਂ ਪੰਗਾ ਲੈ ਲਿਆ। -ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਇਕ ਹੈ ਰਾਂਝਾ ਤੇ ਇਕ ਹੈ ਹੀਰ। ਸ਼ਾਲਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਹੇ ਸਾਡਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ ਇੰਦਾਂ ਹੀ ਇਹ ਪਿਆਰ। -ਇੰਦਰਜੀਤ ਮੰਗਾ, ਪਿਟਸਬਰਗ

ਸਿੱਧੀ ਸਾਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ ਨਵ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਰੱਖੇ ਮੱਥੇ ‘ਤੇ ਹੱਥ ਲਿਸਕੇ ਸੁਗਨਾਂ ਦਾ ਚੂੜਾ, ਸੰਗਵਾਂ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਹਾਸਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਖਾ ਗਿਆ। ਆਈ ਅਤਚਣ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ ਹੋਵੇ ਜੇ ਨਾ ਝੋਰਾ, ਨਾ ਮਗੋਰਾ ਲੁਤਫ ਜਿੰਦਗੀ ਸੱਜਰੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀ ਇਕ ਇਕ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ। -ਦਰਸ਼ਨਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਸੋਹਣਾ ਝੋਲਾ ਮੋਰਾਂ-ਤੋਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਟੰਗਿਆ। ਚੱਲਿਆ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਰਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੰਗਿਆ। ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿਸਮਤ ਮਾਤੀ ਚੈਨ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਕਈ ਵਾਰੀ। ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਜਾਵੇ ਮੱਥੇ ‘ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰੀ ਕੋਸੀ ਜਾਵੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਾਰਤੋਂ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਕਰੀ ਸਵਾਰੀ? -ਗੋਰਾ ਪ੍ਰਜਾਪਤ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 2

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਲੰਮਾ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਰਥਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਤਬਕੇ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਰਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਈ ਉਡਾਣ ਭਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਐਤਕੀਂ ਇਸ ਲੰਮੇ ਲੇਖ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੂਜੀ ਦੇ ਉਸ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਨਾ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਪੂਜੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਰੋਲ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

6. ਉਤਰ-ਪੂਜੀਵਾਦ: ਕਹਾਵਤ ਹੈ: ਕੁੱਤਾ ਖੂਹ ਵਿਚ ਡਿਗ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਖੂਹ ਵਿਚੋਂ ਬਦਬੂ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਬਦਬੂ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਲੋਕ ਕਈ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਬਦਬੂ ਨਾ ਗਈ। ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਖੂਹ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਪੁਛਿਆ- ਤੁਸੀਂ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਕੁੱਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ? ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੀ- ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ! ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਮੂਰਖੇ, ਤੁਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਤਾਂ ਵਿਚੇ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੀ।

ਅਲਾਮਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਰਥਕ ਖਤੋਤ, ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਰੋਲਾ ਤਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਅਲਾਮਤਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਖੋਰੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਉਪਰ ਟਿਕੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਉਦਾਰਵਾਦ (ਲਿਬਰਲਿਜ਼ਮ)। ਉਦਾਰਵਾਦ ਪੂਜੀਵਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਹਵਾਸ, ਮੰਡੀ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਦਾਰਵਾਦ ਤਾਂ ਹੁਣ ਪੂਜੀਵਾਦ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੂਜੀਵਾਦ ਖੁਦ ਵੀ ਉਤਰ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਰਸਤੇ ਤਲਾਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚਰਚਾ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲੇ। ਇਹ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਤਰ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਾਗ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਤਰ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਤਰ-ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ।

ਪੀਟਰ ਡਰੱਕਰ ਨੇ 1993 ਵਿਚ ਛਪੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਉਤਰ-ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ' (ਪੋਸਟ-ਕੈਪੀਟਲਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ) ਵਿਚ ਨੈਟਵਰਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਫ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਰਤਮਾਨ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ-ਭੂਮੀ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਪੂਜੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗਿਆਨ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨੈਟਵਰਕ ਵਿਚ ਬੱਝੇ ਗਿਆਨੀਆਂ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜਮਾਤ (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਐਜੂਕੇਟਿਡ ਕਲਾਸ) ਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਦਮ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਦੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਬੁਰਜੂਆ ਜਮਾਤ ਨੇ ਜਗੀਰੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਨੋਬੇਲ ਇਨਾਮ (2018) ਜੇਤੂ ਪਾਲ ਰੋਮਰ

ਨੇ 1990 ਵਿਚ ਛਪੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ 'ਐਂਡੋਜੀਨਸ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਕਲ ਚੇਂਜ' ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ, ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੀਆਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ (ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਨੁਸਖੇ/ਜੁਗਤ ਵਾਂਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਵੀ ਸਮਝ ਪੈਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

ਡਿਜੀਟਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ; ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇਕੋ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਵਸਤੂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਉਪਰ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਲ ਕੌਸਟ ਜ਼ੀਰੋ (ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚਾ ਸਿਫਰ) ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੋਫੀ ਦਾ ਕੱਪ ਮੇਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੁਫਤ ਵਿਚ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਲੱਗ ਖਰੀਦਣਾ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਮੈਮਰੀ ਵਿਚ ਪਈ ਐਮ. ਪੀ. 3 ਫਾਈਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੈਂ ਮੁਫਤ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ, ਐਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ, ਸੰਗੀਤ, ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮੁਫਤ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਐਪਲ, ਗੂਗਲ, ਫੇਸਬੁਕ ਅਤੇ ਐਮਾਜ਼ੋਨ ਵਰਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਡੇਟਾ ਉਪਰ ਸਰਦਾਰੀ ਜਮਾਈ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਵੇਲੈਂਸ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਾਂ (ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਰਾਹੀਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਪੈਸਾ ਵੀ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਗਿਆਨ ਆਰਥਕਤਾ ਨੇ ਮਾਰਕਿਟ, ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਬੁੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੰਡੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਜ਼ੀਰੋ ਮਾਰਜੀਨਲ ਕੌਸਟ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਚਕਾਚੌਂਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਈ ਨਿਜੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਲ ਕੌਸਟਾਂ (ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚੇ) ਘਟਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਘਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਸਲਨ, ਤੁਸੀਂ ਪੰਦਰਾਂ-ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਘਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਕੇਵਲ ਦਫਤਰ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਗੈਰਜ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਟੈਕਸੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਨਾਮ ਦਾ ਚਿੱਟਾ ਹਾਥੀ ਕਿਉਂ ਪਾਲੋਗੇ? ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗਾ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਤਾਂ ਮੁਰਖਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੀ ਬਣੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਹਾਊਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਵਧਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਣੇ।

ਗਿਣੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ; ਸਨਅਤੀ ਨਿਰਮਾਣ (ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ) ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਚੌਥੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ

ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਰੀਅਰ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਮੀਜ਼ ਖਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਚੁਅਲ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚੋਂ, ਆਪਣੇ ਨਾਪ ਤੇ ਪਸੰਦ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਰਡਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ 3-ਡੀ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਉਪਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ 3-ਡੀ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਵੀ

ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਬਦਲੇਗੀ।

ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ ਮਸ਼ੀਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਹੀਂ, ਨੈਟਵਰਕ ਹੈ। 'ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਫ ਐਵਰੀਥਿੰਗ' ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਾਰਜਕਸ਼ਮਲਤਾ ਦੀਆਂ ਅਨੰਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਗਾ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਫ ਐਵਰੀਥਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਕਲਾਊਡ' ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਲਾਊਡ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਲਾਊਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਉਪਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਵਾਈਸ ਉਪਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਫਿਲਮਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਕਲਾਊਡ ਉਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮਨਪ੍ਰਚਾਵਾ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿਖਿਆ, ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ, ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ, ਈ-ਕਮਰਸ ਆਦਿ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਸਭ ਕਲਾਊਡ ਰਾਹੀਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀ ਨੈਟਵਰਕ ਆਰਥਕਤਾ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? 'ਦਿ ਵੈਲਥ ਆਫ ਨੈਟਵਰਕਸ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਯੋਚੇ ਬੈਕਲਰ ਨੇ 2006 ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨੈਟਵਰਕ ਆਰਥਕਤਾ ਨਵੀਂ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੈਕਲਰ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ 'ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ' ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਇੰਸ ਜਗਤ ਦੀ ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ 'ਨੇਚਰ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਦੀ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ 'ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਰਟੈਨਿਕਾ' ਦੀ ਪਰ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਰਟੈਨਿਕਾ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ ਭਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਜੋ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਰਟੈਨਿਕਾ ਨਾਲੋਂ 85 ਗੁਣਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਨਵੇਂ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤੇ ਮੁਫਤ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਵਿਧੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ।

ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਰਟੈਨਿਕਾ, ਨਵਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤੇ ਲਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਲਿਖਦੇ, ਪੜ੍ਹਦੇ, ਸੰਪਾਦਿਤ

ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਸਾਂਝਾ ਪਿੜ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਵੀ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਰਟੈਨਿਕਾ ਵਾਂਗ ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਿੰਨ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੰਮ ਤਾਂ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ

ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਉਪਰ ਬਣੇ ਇਸ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿਚ ਕੇ ਉਸ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਰੇਮ ਕਰਕੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਪਾਰੀ ਤੈਅ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਕਲਾ-ਮੰਡੀ ਰਾਹੀਂ ਵਧੇਰੇ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਇਹ ਕੰਧ ਚਿਤਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ। ਕੱਚੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਇਹ ਚਿਤਰ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਾ ਸਾਂਝਾ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡ ਆਪਣੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ/ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਤਮਕ ਵਸਤੂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਾਧੂ-ਉਪਜ ਹੈ ਜੋ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖਪਤ ਦਾ ਮਾਲ ਬਣ ਕੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਯੁਗ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਲਾ-ਮੰਡੀ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਗਿਲ ਨੇ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ 'ਲੋਕਧਾਰਾ 2.0' ਵਿਚ ਛਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਕੰਧ ਚਿਤਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚ ਕੇ ਛਪਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤਸਵੀਰ ਉਪਰ ਕਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਦਾ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦਾ? ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਜੁਆਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਸ ਤਸਵੀਰ ਉਪਰ ਨਾ ਚਿਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਚਿਤਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਣ ਵਾਲੇ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਲਾਕਾਰ ਇਸ ਕੰਧ ਚਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨਵਸ ਉਪਰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਰਜਵਾੜੇ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗੀਰੂ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਲਾ ਕ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਰਾਹੀਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਵਿਧਾ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਗੀਰੂ ਅਤੇ ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੋਹਰਾ ਕਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਪੂਜੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖ ਸਰੋਤ ਸਨ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਆਪਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ, ਉਤਰ-ਪੂਜੀਵਾਦ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਪੂਜੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੇਵਲ ਕਲਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ; ਭਾਸ਼ਾ, ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਿਧਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨਵ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ, ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਰਾਹੀਂ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਕ ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਤਰ-ਪੂਜੀਵਾਦ, ਪੂਜੀਵਾਦ ਦੀ ਉਹ ਸਟੇਜ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਕਿਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਕਿਰਤ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਮੁਖ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿਸ਼ੇਲ ਫੂਕੋ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮਿਸ਼ੇਲ ਹਾਰਟ ਅਤੇ ਐਂਡਰੀਏ ਨੇਗਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਇਊਪੋਲਿਟੀਕਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਿਰਜਣਾ ਦੋ ਸਮਾਨੰਤਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਚਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਪੂਜੀਵਾਦੀ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਓ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਏ

ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਿਉ-ਪੁੱਤ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ ਦੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਜਿਹੀ ਦੇਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖਾਸ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਸਿੰਜਦੀ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਪਾਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਿਤਾ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸੰਵਾਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਫਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਰੋਅਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਿਰਦੇ ਤੋਂ ਪਿਤਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੋਮਲ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਵੱਲ ਮਾਂ ਜਿੰਨਾ ਨਹੀਂ।

ਪਿਓ ਲੋਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਮੋਹ ਭਿੰਜੀ ਘੂਰੀ ਵੀ; ਪਿਓ ਰਾਗ ਵੀ ਹੈ, ਤੋਤਲੇ ਬੋਲ ਵੀ; ਪਿਓ ਗੜ੍ਹੀਰਾ ਵੀ ਹੈ,

ਸ਼ੰਕਰ ਮਹਿਰਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ
ਫੋਨ: 91-99888-98227

ਘਨੂੰਣੀ ਵੀ। ਪਿਤਾ ਸਿਰਫ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਵਧੀਆ ਤੌਰ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸੁਖ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਖ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਪ ਦਾ ਹੱਥ ਢਾਲ ਬਣ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਸਿਰ ਬੋਲੇ ਸਿਰਹਾਣਾ ਬਣ ਕੇ ਅਤੇ ਕਦੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਬਣ ਕੇ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ, ਸਿੱਖਿਆ, ਨੌਕਰੀ, ਵਿਆਹ ਤਕ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ, ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਪਿਤਾ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਜਾਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਗੁਰੂ ਬਣ ਕੇ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਤਰ ਬਣ ਕੇ ਮੁਸੀਬਤ 'ਚ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬੰਮੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ 'ਚ ਝੱਲ ਚੁਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸੁਪਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਅਧੂਰੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਣ ਸਦਾਈਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੀੜੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਟੋਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕੁਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਰਹੇ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਘੁਰਕੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਡ ਦੀ ਮਹਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਭੁਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੈਸਾ ਬਾਲਕੁ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ਲਖ ਅਪਰਾਧ ਕਮਾਵੈ॥ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਝੜਕੇ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਬਹੁੜਿ ਪਿਤਾ ਗਲਿ ਲਾਵੈ॥

ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੁਤਕਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰ ਛਿਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ-ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ, ਘਿਓ ਦੀਆਂ ਨਾਲਾਂ। ਮਾਂ ਦੇ ਦੁਲਾਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਡਾਂਟ-ਫਿਟਕਾਰ ਰੂਪੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬੱਚਾ ਵਧੇਰੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਨਾਰੀਅਲ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਬਾਹਰੋਂ ਸਖਤ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਰਮ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੌੜੇ ਯਥਾਰਥਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਡਾਂਟ ਘੁਮਿਆਰ ਦੀ ਉਸ ਚੋਟ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਘਰ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕੇ। ਔਲੇ ਦਾ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਿਹਾ ਪਿਛੋਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜੋ ਮੌਜਾਂ, ਬਹਾਰਾਂ, ਬੇਫਿਕਰੀ, ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਭਰੇ ਪਲ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਜ ਬਹਾਰਾਂ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ,

ਮਾਂ ਬਿਨ ਨਾ ਕੋਈ ਘਰ ਬਣਦਾ ਏ ਪਿਉ ਬਿਨ ਨਾ ਕੋਈ ਤਾਜ। ਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਐਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਿਉ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰਾਜ।

ਜਦੋਂ ਪਿਓ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਪੁੱਤ ਦੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸਤ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁੱਤ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜੀ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪਿਓ ਦੀ ਥਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਪਿਓ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਉਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪਿਓ ਦਾ ਹੱਥ ਉਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਪੂਰਨ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਿਓ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਪੰਛੀ ਦੀ ਪਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਗੁੜ੍ਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਜੋੜ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਓ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਏ।

ਪਿਓ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਨੇ ਇੱਕ

ਕਵਿਤਾ 'ਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਇਉਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧੰਨ ਭਾਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਘਰ ਜਨਮ ਲਿਆ ਇੱਕੋ ਕੰਮ ਨੇਕ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਹੀ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਇਹ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕ ਰਿਹਾ। ਜੰਮਦਿਆਂ ਛੱਤ ਦਿੱਤੀ ਲੀਤਾ-ਲੱਤਾ, ਅੰਨੂ ਦਿੱਤਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸਦਾ ਟੇਕ ਰਿਹਾ। ਹੌਸਲੇ ਦੇ ਖੰਭ ਦਿੱਤੇ

ਗਿਆਨ ਦੇ ਨੇਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਗ ਵੇਖ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਰੀਝ ਪੁਗਾਈ ਮੇਰੀ ਹਰ ਜਿਦ ਓਸ ਨੇ ਮੰਨੀ ਦੇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਹਰੇਕ ਰਿਹਾ। ਹਵਾ ਤੱਤੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਓਹ ਸਦਾ ਹੀ ਸਿਰ ਉਤੇ ਖੜਿਆ ਬਣ ਧਰੇਕ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪਿੱਛੇ ਓਸੇ ਦੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਓਹ ਮਿਰੇ ਲਿਖ ਲੇਖ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਘਰ, ਚੰਗਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਚੰਗੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਲਈ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਉਹ ਸਾਈਕਲ ਉਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਤੱਕ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੇਖੇ ਸੁਪਨੇ ਵੀ ਬਿਨਾ ਦੱਸੇ ਹੀ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਰ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੁਪਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਗਾਇਆ ਗੀਤ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ,

ਬਾਬਲ ਸਾਡਾ ਜਾਨ ਤੋਤ ਕੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਮਾਈਆਂ ਜੀ। ਬਈ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਸੀ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਵੱਢਣਾ ਐਸ਼ਾਂ ਖੂਬ ਉਡਾਈਆਂ ਸੀ। ਅਲਬੇਲੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ

ਚੋਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ। ਉਹ ਮੌਜਾਂ ਭੁੱਲਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਬਾਪੂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਰੀਆਂ। ਧੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਪ ਨਾਲ ਵੀ ਧੀਆਂ ਦੀ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਭਿੰਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ

ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਰੀਝਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਦਬਾ ਲਈਆਂ ਸਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਹ ਰੀਝਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸਤਿਕਾਰ ਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ, ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਗਲ ਫੜ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਲਣਾ ਸਿਖਾਇਆ, ਉਸ ਦਾ ਬੁੱਢੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੱਥ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਸੀਸ ਬਣੋ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦ ਰਹਿਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਐਸਾ ਵਤੀਰਾ ਨਾ ਅਪਨਾਈਓ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਪਵੇ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਸੁਣੈ ਵੇਦੁ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕਹਾਣੀ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਤਪੁ ਵਣਖੰਡਿ ਭੁਲਾ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਪੂਜੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਸਮਾਣੀ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਨੁਾਵਣਾ ਅਨਸਠਿ ਤੀਰਥ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਵਰਤ ਕਰਿ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਦਾਨ ਬੇਈਮਾਨ ਅਗਿਆਨ ਪਰਾਣੀ। ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਾਰੁ ਨ ਜਾਣੀ॥

(ਵਾਰ 37, ਪਉੜੀ 13ਵੀਂ)

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧਰਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਫਿਰੇ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬੇਈਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਹੋਰ ਫੋਕੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਓ।

ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਇਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਅਨਮੋਲ ਦਾਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਤਿਓਂ ਵੀ ਲੱਭਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ। ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣੇ-ਹੁਸਨ, ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਮਾਪੇ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਕਰਜਾ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਲਾਹ ਸਕਦੇ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹਰ ਹਾਲ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਖਾਵੇ ਵਾਲੇ ਆਡੰਬਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਘਰ ਦੇ ਤਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਚਾਹਲ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਨਾ ਰੌਣਕਾਂ ਘਟਾਇਓ ਸੋਹਣਿਓ। ਇਹ ਮਾਲੀ ਨੇ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਧੁੱਪੇ ਨਾ ਬਿਠਾਇਓ ਸੋਹਣਿਓ।

ਫਾਦਰ'ਜ਼ ਡੇਅ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਾਪੇ ਲੱਭਣੇ ਕੋਈ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੱਲ। ਮਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਲੱਭ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਬਾਪੂ ਦਾ ਔਖਾ ਹੱਲ। ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੁੰਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਪੂ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਇੱਥੇ ਆਮ ਜਿਹੀ ਹੈ ਗੱਲ।

ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਹ ਹੈ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਬਹੁਤੇ ਸਬਿਰ ਨਹੀਂ ਪਰਿਵਾਰ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਅੱਲੜੁ ਉਮਰੇ ਬਣਦੇ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਜੰਮਦੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰ।

ਕੱਚੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾ ਪੱਕੇ ਹੋਵਣ ਟੁੱਟ ਜਾਵਣ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ। ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪੇ ਸੰਭਾਲੇਗੀ ਸਰਕਾਰ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇ ਜੱਚਾ ਬੱਚਾ ਭੱਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਹੈ ਚੰਗਾ ਅਸੂਲ। ਪਾਲਦੀਆਂ ਨਾਨੀਆਂ ਬੱਚੇ ਮਾਂਵਾਂ ਜਾਵਣ ਪੜ੍ਹਨ ਸਕੂਲ। ਕਾਫੀ ਗੋਰੇ ਗੋਰੀਆਂ ਜੰਮਣ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਕੰਮ ਫਜ਼ੂਲ। ਬੱਚੇ ਪਾਲਣ ਫਿਰ ਗੋਦੀ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨੇਕ ਅਸੂਲ।

ਇੰਜ ਹੀ ਇੱਥੇ ਚੱਲਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਫਾਦਰ'ਜ਼ ਡੇਅ ਵੀ ਚੋਤੇ ਰੱਖਦੇ।

ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਜਾ ਲੱਭਦੇ। ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਫੁੱਲ ਗੁਲਦਸਤੇ ਪਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੰਫੀਆਂ ਮਿਲਦੇ। ਇੰਜ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵਣ ਪਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਜਾ ਵਿਛੜਦੇ।

ਲੈ ਕੇ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਸਭ ਆਪਣੀ ਥਾਂ। ਬੁੱਢਤੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਇਕੱਲੇ ਤੱਕਦੇ ਚੁੰਨੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਛਾਂ। ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਇਵੇਂ ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਛਦਾ ਥਾਂ-ਕੁਥਾਂ। ਰੁੱਖੇ ਲੋਕ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਵਲੈਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਤਿਹਾਸ ਧੱਕਾ ਜ਼ੋਰੀ ਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਨਾਲ ਤਰੇ ਤਰ ਹੈ। ਵਡੇਰੇ ਰਾਜ ਪਸਾਰੇ ਚ ਅਨਿਆਂ ਵੀ ਬਥੇਰਾ ਹੋਇਆ। ਏਸ ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਟੇਕ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਲੁਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੇ ਕਿਉਂ ਭਾਉਂਦਾ ਫਿਰੇ! ਸਿੱਟਾ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਿੰਦਿਆਂ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ 1640 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1807 ਤੀਕ ਤੀਹ ਲੱਖ ਕਾਲੇ ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਹੋਰ ਥਾਈਂ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੱਧੂ

sidhu@ntlworld.com

ਵੀ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਰਾਹ 'ਚ ਹੀ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਹੋਈ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਵਲੈਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਨਾਮੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਹਨ ਲੋਕ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪਹਿਲ 1555 'ਚ ਕੀਤੀ। ਇਹਨੇ ਪੰਜ ਗੁਲਾਮ ਵਲੈਤ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦੇ। ਵਿਲੀਅਮ ਟਾਵਰਸਨ ਨੇ ਵੀ ਬੈਰੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਫਰਾਂ ਦੌਰਾਨ 1656 ਤੋਂ 1657 ਤੀਕ ਗੁਲਾਮ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪੰਦਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਕਰਤੂਤ ਦੀ ਰਹਿੰਮਪਾਈ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਜੇਹਨ ਹੋਕਿਨਜ਼ ਦੇ ਸਿਰ ਟਿਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਬੁੱਤ ਬੋਲਦੇ

ਸੀ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਤਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹੀ ਸੀ, ਘਰੀਂ ਵੀ ਆ ਵੜਦੇ ਸਨ। ਚੋਰ ਕੱਚੇ ਸੀ, ਬਾਬੇ ਤੋਂ ਡਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਘੁਮਾ ਕੇ ਡਾਂਗ ਮਾਰੀ; ਬੁੱਤੇ ਦੀ ਪੁੜਪੁੜੀ 'ਚ ਜਾ ਵੱਜੀ। ਹੰਭਿਆ ਸਰੀਰ ਸੀ। ਉਮਰ ਵੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੱਟ ਔਹਰੇ ਥਾਂ ਵੱਜ ਗਈ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭੁਆਂਟਣੀ ਖਾ ਕੇ ਡਿੱਗਾ ਤੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਰੋਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਓ ਰਾਤੀਂ ਡਾਕਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਓ ਰਾਤੀਂ ਡਾਕਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਬੁੜਾ ਮਰ ਗਿਆ। ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ; ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਡਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ-ਭਿੜਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸੱਚ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵੀ, ਪਰ ਘਰ ਤਕੜਾ ਸੀ। ਸਿਆਸੀ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਵੀ ਸੀ। ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਭੀਮ ਸੈਨ ਸੱਚਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਅਜੇ ਗੋਰੇ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਗਏ ਹੀ ਸਨ ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਹੱਥ ਤਾਕਤ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਆਈ ਸੀ; ਪਰ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਅ ਦੀ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਫੈਲੇ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਆਣੇ ਸੱਦ ਲਏ। ਭੀਮ ਸੈਨ ਸੱਚਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਆਪਣੀ

ਵੇਚਣਾ ਗੈਰਕਦਨੂੰਨੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਅਸਲ 'ਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ 1838 ਤੀਕ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਖੱਟੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ।

ਪਾ ਲਾ ਕੇ ਬਹੱਤਰ ਐਸੇ ਬੁੱਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਤਜ਼ਾਰਤ ਜਾਂ ਬਸਤੀਵਾਦ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਵੀਹ ਇਕੱਲੇ ਲੰਡਨ 'ਚ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰੋਬਰਟ ਕਲਾਈਵ ਤੇ ਲਾਰਡ ਕਿਚਨਰ ਵੀ ਲਿਸਟ 'ਤੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਦ ਕਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਲਵਾਨ ਸਮਾਂ ਦੱਸ ਦਏਗਾ। ਵਲੈਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਰਚਿਲ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੁਆਲੇ ਰੱਖਿਆ ਪਹਿਰਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਬਤਤੋਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਵਾਧੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਸਿਰੋਂ ਅਮੀਰ ਤਰੀਨ ਹੋਏ ਐਡਵਰਡ ਕੋਲਸਟਨ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸੀ। ਜੇ ਹਾਲ ਬੁੱਤ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਸਭ ਨੇ ਤੱਕਿਆ। ਇਹ ਸਬਰ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੋਰਾ ਅਫਰੀਕੀ ਨਸਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਸੀ। ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ 'ਚ ਗੁਲਾਮ

ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਸੈਸਲ ਦਾ ਬੁੱਤ

ਲਾਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਲਾਹੁਣ ਦਾ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦੁਆਲੇ ਰੱਖਿਆ ਕੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਓਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਸੈਸਲ ਰੋਡਜ਼ ਦਾ ਲਾਗਾ ਦੇਗਾ ਹੈ; ਇਹਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਲੱਗਾ ਬੁੱਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਜਾਹਰੇ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਰੇ 'ਤੇ ਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਵਾਲੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਆਕਸਫੋਰਡ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਜੁੱਗ ਚ ਇਹ ਹੋਰ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਤੇ ਬੁੱਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਚ ਚੁਹੇ ਬਿੱਲੀ ਵਾਲੀ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ 'ਚੋਂ ਏਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਐਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਸੈਸਲ ਦਾ ਬੁੱਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗਾ। ਚਾਂਸਲਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੈਅਰਮੈਨ ਵੀ। ਇਹ ਬੈਚਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਮੰਗ 2016 'ਚ ਵੀ ਉਠੀ ਸੀ ਤੇ ਏਸੇ ਚਾਂਸਲਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਸਲ ਰੋਡਜ਼ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਓਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਡੀਬੇਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਚ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਸਮੇਂ 457 'ਚੋਂ 245 ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਬੁੱਤ ਲਾਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੈਸਲ ਦਾ ਬੁੱਤ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ; ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਹੀ ਇਹਨੇ ਸੋਨੇ ਤੇ ਹੀਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਹਥਿਆ ਕੇ ਪੈਸਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਆਕਸਫੋਰਡ 'ਚ ਬੁੱਤ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 'ਕੱਲੇ ਚਾਂਸਲਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਲੋਕ ਰਾਏ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਦਲੀਲ ਤਾਂ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਤਾਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਏਨੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਰੁੱਤਬਾ ਕਿਸ ਲਈ? ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਏਨਾ ਜੀਆਘਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ! ਜੇ ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਦਾਮ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਬੁੱਤ

ਕਿਉਂ ਤੁੜਵਾਏ ਗਏ?

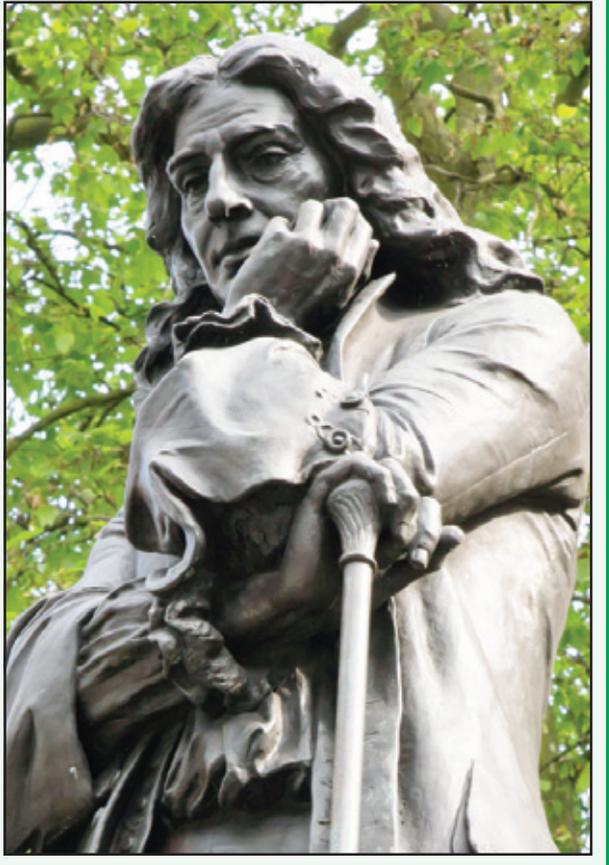
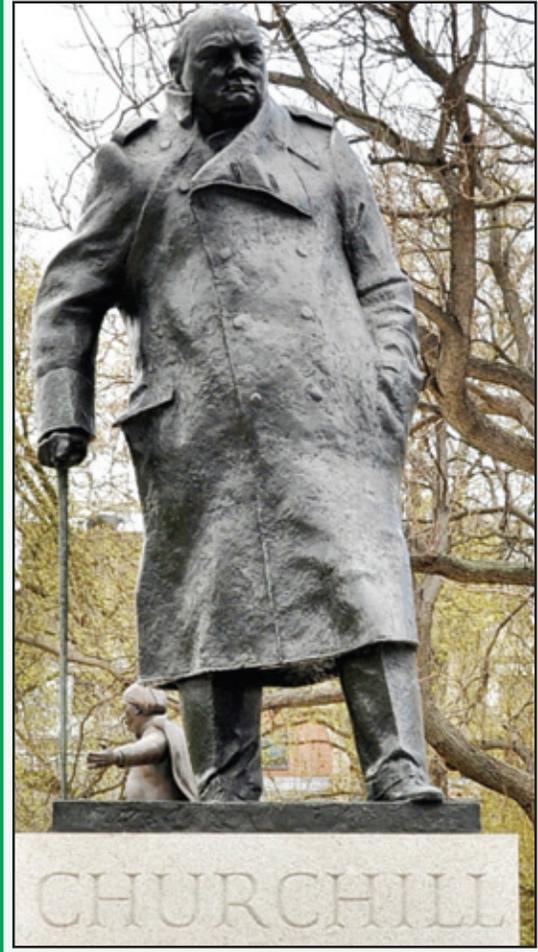
ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਵਪਾਰ 'ਚੋਂ ਪੈਸਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦਾ ਦੱਬੀ ਜੁਬਾਨੇ ਹੁੰਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਗਿਆ; ਹੁਣ ਇਹ ਪੂਰੇ ਜਲੋਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕ ਰਾਏ ਤਾਂ ਬੁੱਤ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹੈ। ਹੱਕ 'ਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਆਏ 'ਚ ਲੁਣ ਹਨ। ਹੱਕ 'ਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹਨ, ਪਰ ਅਮਲੇ ਫੈਲੇ ਦੀ ਸੁਲਾਹ ਨਾਲ ਬੁੱਤ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਔਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਬੁੱਤ ਢਾਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਰੁਤਬਿਆਂ ਕਾਰਨ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਤਾਕਤ 'ਚ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਬੁੱਤ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਾਲਾਦਸਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਢਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਂ, ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਹੇਨਲੀ ਉਤੇ ਆਉਣੀ' ਦੀ ਸਹੀ ਤਸਵੀਰ ਇਹੋ ਹੈ। ਵਲੈਤ 'ਚ ਕਈ ਥਾਈਂ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਦੇ ਬੁੱਤ ਲੱਗੇ। ਕਈ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਉਹਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ, ਨੈਲਸਨ ਆਪ ਆ ਕੇ ਬੁੱਤ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਕੇ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਸਾਂ। ਇਹਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਵੀ ਕਈ ਥਾਈਂ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮੁਹਿੰਮਦ ਅਲੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਲੱਗੇ ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਉਹਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ।

ਮਨ ਬਚਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੁੱਤ ਬੋਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਕੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਗਲਤ ਕੰਮ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਟਰੂਥ ਐਂਡ ਰੀਕੰਸਿਲੀਏਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਵੈ ਬਿਆਨੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ? ਪਰ ਬੁੱਤ ਤਾਂ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ। ਬੁੱਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ 'ਕੰਮ' ਜ਼ਰੂਰ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ 'ਚ ਕੀਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਤੀਗੜਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਆਮ ਬੋਲੀ-ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੁੱਤ ਵੀ ਕੀਲੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਹੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਚੁੱਪ ਵੀ ਕੀਲੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਬਿਨਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਲਾ ਜੇ ਇਹ ਬੁੱਤ ਬੋਲਣ ਜੋਗੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ?

ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਲੱਗਾ ਐਡਵਰਡ ਕੋਲਸਟਨ ਦਾ ਬੁੱਤ ਅਤੇ (ਖੱਬੇ) ਲੰਡਨ 'ਚ ਲੱਗਾ ਚਰਚਿਲ ਦਾ ਬੁੱਤ

ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਮੋਢੀ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨੇ ਇਕੱਲੇ ਨੇ 1200 ਗੁਲਾਮ ਸੀਐਰਾ ਲੀਓਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਡੋਮੀਨਿਕ ਰੀਪਬਲਿਕ ਤੇ ਹੇਤੀ 'ਚ ਵੇਚੇ। ਵਲੈਤ ਤੋਂ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਸੋਨੇ, ਹਾਥੀਦੰਦ ਦੇ ਇਵਜ਼ 'ਚ ਗੁਲਾਮ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ। ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ; ਜਦ ਜਹਾਜ਼ ਵਾਪਸ ਵਲੈਤ ਨੂੰ ਮੁੜਦੇ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਲਈ ਤੰਬਾਕੂ, ਖੰਡ ਤੇ ਰੰਮ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਯਾਨਿ ਦੋਹਰੀ-ਤੀਹਰੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਛੇਤੀ ਅਮੀਰ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਬਲਵਾਨ ਹੈ, ਬੇਕਿਰਕ ਵੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਦਿਵਾ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਗੁੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਲੇ ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ-ਵੱਟ ਕੇ ਵਲੈਤ 'ਚ ਰੁਤਬੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਪੁਰਾਣਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਲਾਗੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਵਸਦੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਚੋਰ ਆ ਵੜੇ। ਘਰ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਂ 'ਈ' ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਠਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਵੜਿਆ। ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਬੇਆਬਾਦ ਜ਼ਮੀਨ 'ਚ ਜੰਗਲ ਹੀ ਜੰਗਲ

ਸਿਆਸੀ ਸਾਖ ਖੜੀ ਕਰਨ ਖਾਤਿਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਵੇਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਪੱਛੜੇ ਪਿੰਡ ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਨਾਂ ਯਾਦਗਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀਤੀ। ਸੱਚਰ ਦੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਕੌਣ ਸੀ, ਯਾਦਗਾਰ ਕਿਤੇ ਹੈ ਨਹੀਂ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਤ ਲਾਉਣ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਾ ਹੋਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਦੇ ਪਿਛਲੀ ਭਾਵਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੁਕੀ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਲਤ ਬਦਲੇ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਜ਼ੋਰ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਦਕਾ, ਵਲੈਤ ਦੇ ਅਰਬਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੁੜਾਵਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੀ ਹੈ; ਤਾਂ ਵੀ ਵਲੈਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਤਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਕਦਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਦਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1807 'ਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦਾ ਖਰੀਦਣਾ-

ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੋਂ ਏਨੀ ਖੱਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ 'ਲੰਡਨ ਡੋਕਸ' ਬਣਾ ਲਈ। ਬੁੱਤ ਲੱਗਣ ਵੇਲੇ ਸਰਮਾਏ ਤੇ ਹੋਰ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਕਾਰਨ ਬੁੱਤ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕੇ ਲੰਡਨ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਮੂਹਰੇ ਲੱਗੇ ਰੋਬਰਟ ਮਿਲੀਗਨ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪੇ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਹੀ ਸੈਰ ਲਈ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਠਦੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜਾ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਪੇਂਡੂ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਜ਼ਾਹੂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਕੁੜਤਾ ਪਜਾਮਾ, ਗਰਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਘਸਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਘਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਕਾਰ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਖੜਾ ਸੀ। ਉਟ-ਪਟਾਂਗ ਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ, ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਤੀ ਹੋਈ ਜੀਨ ਪੈਂਟ, ਪੁੱਠੇ ਜਿਹੇ ਵਾਹੇ

ਮਿਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਪੈਮਾਨਾ

ਵਾਲ, ਰੰਗਦਾਰ ਐਨਕ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਇਕਦਮ ਡਰ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਤੇ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਵਕਤ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਨਾ ਕੁਝ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸੱਟ ਫੇਟ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਝਿਜਕਦੇ। ਮੈਂ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਕਾਰ ਦੁਆਲੇ ਗੋੜੇ ਜਿਹੇ ਕੱਢਣ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਹੌਸਲਾ

ਕਰ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਸੇ ਖਿਚੋਤਾਣ ਵਿਚ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਗੋੜੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ। "ਅੰਕਲ ਕਾਰ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ, ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।" ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਝਿਜਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। "ਨਹੀਂ, ਕਾਕਾ।" ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। "ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਲੱਗਦੇ ਨਹੀਂ।" ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਨੀਵੀਂ ਅਵਾਜ਼ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਚੁਫੇਰੇ ਚੁੱਪ ਪਸਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਣ ਗਿਆ ਸੀ। -ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਮੋਹ-ਮੁਹੱਬਤ ਅਤੇ ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮਜ਼'

ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਸਿਨੇਮਾ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ
ਫੋਨ: +91-98554-04330

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਇਸ ਕਾਲਮ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਬਾਰੇ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾ ਏਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਰਾਨ ਦੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਅੱਬਾਸ ਕਇਰੋਸਤਮੀ ਦੀ ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮਜ਼' ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਇਰਾਨੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਅੱਬਾਸ ਕਇਰੋਸਤਮੀ ਦੀ ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮਜ਼' ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਰਸ਼ਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਸੋਚਿਆ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਬਾਸ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੌਥੀ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਤਰਜਮਾ 'ਤੇ ਸੋਚੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਕੈਮਰਾ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਜੜੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਟੋ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੈਮਰੇ ਰਾਹੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅੱਬਾਸ ਅਨੁਸਾਰ, "ਕੋਈ ਫੋਟੋ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂ ਵਾਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਖਿੱਚੇ ਅਤੇ ਵਾਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?" ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹਰ ਘੜੀ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਟੋਟਾ ਹੀ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਗਤੀ ਜਾਂ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਅਤੇ

ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮਜ਼' ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ।

ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅੱਬਾਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਹਰ ਫਰੇਮ ਖਾਲੀ ਸਟਿੱਲ ਇਮੇਜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੰਤਤਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿਚ ਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਹੈ। ਖਿੱਚਕੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਰੱਖਤ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਅੰਗਿਉਂ ਕੁਝ ਜਾਨਵਰ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਚਿਮਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉਪਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਦਲਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਸੰਗੀਤ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਜੁਬਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਚੌਥੇ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਅੰਗਿਉਂ ਜਾਨਵਰ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ; ਇਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ।

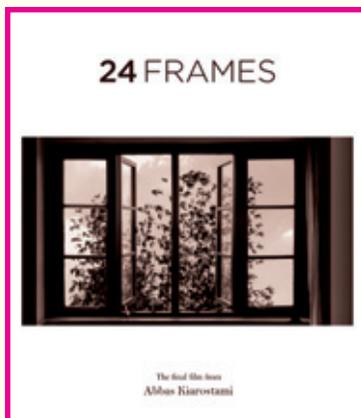
'24 ਫਰੇਮ' ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਫਰੇਮ ਆਪਣੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਟਿਕਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਿੱਚਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਰੱਖਤ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦਰੱਖਤ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਜਾਨ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਇਸ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾ ਕੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮਸਾਜ਼, ਦਰਸ਼ਕ, ਕੈਮਰੇ ਜਾਂ ਅੱਖ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਭੁਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਇਸ ਦੀ ਛਿਣ-ਭੰਗਰਤਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਸ ਤੁਫਾਨ ਨੇ ਥੰਮ੍ਹ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਰੱਖਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੁਕਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਅਤੇ ਚੇਤੇ ਨੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹਿਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਰੱਖਤ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਇਹ ਖਿੱਚਕੀ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਧਰਤੀ

'ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਹਰ ਫਰੇਮ ਚਾਰ ਮਿੰਟ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ 15ਵੇਂ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। ਆਈਫਲ ਟਾਵਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਣੇ ਪੁਲ ਦੀ ਕੰਧੀ 'ਤੇ ਕੈਮਰੇ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰੀ ਤਿੰਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਰਦ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਭੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਟਿੱਲ ਫੋਟੋ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕਤਰਨਾਂ ਜੋੜਦਾ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿਛੇ ਇੱਕ ਕੰਮਕਾਜੀ ਕੁੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੋ ਜੋੜੇ ਮਟਰਗਸ਼ਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਾਡ ਕਰਦਿਆਂ ਉਥੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਰਫ ਪੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਆਪਣਾ ਆਰਕੈਡੀਅਨ ਵਜਾਉਂਦਾ ਉਥੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਦਾਂ ਹੀ ਸਭ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦਿਨ ... ਯਾਦਾਂ ਵੀ। ਅੱਬਾਸ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਘੁੰਡੀ ਨਾਲ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮਨਸੂਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਫਰੇਮ ਨੰਬਰ 24 ਵਿਚ ਇੱਕ ਖਿੱਚਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਮਰਾ ਖਿੱਚਕੀ ਵਿਚੋਂ ਅੰਦਰ ਛੁੱਕ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਹੈ। ਇਉਂ ਇਸ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅੱਬਾਸ

ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮਜ਼' ਦਾ ਪੋਸਟਰ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਪੇਸ ਵਿਚ ਅਟਕ ਗਏ ਕਿਰਦਾਰਾਂ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਫਰੇਮ ਵਿਚਲਾ ਭਾਰਾਪਣ ਸੰਗੀਤ ਜਾਂ ਹਵਾ ਜਾਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉ ਵਿਚ ਹੈ।

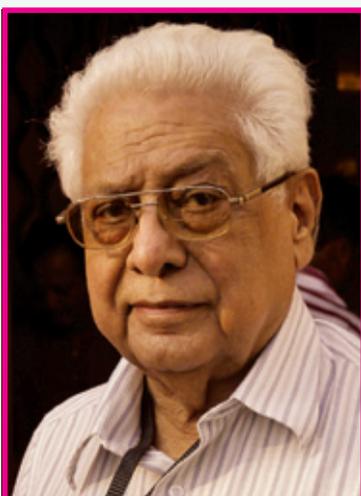
ਫਿਲਮ '24 ਫਰੇਮ' ਵਿਚ ਅੱਬਾਸ ਸਟਿੱਲ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅੱਬਾਸ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸਰਵਰਕ ਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹਨੇ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣਿਆਂ ਅੱਬਾਸ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਾਂਗ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਸਾਰਥਿਕ ਯਤਨ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ 'ਮਾਣਨ' ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਕੱਲ ਹੈ, ਗਹਿਰੀ ਅਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਹੈ, ਨਾ-ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਜਗਿਆਸਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿੱਥਾਂ ਨਾ ਘੜੇ। ਇਹ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨ ਵਾਲੀ ਕਲਾ-ਫਿਲਮ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਆਈ ਪੇਂਟਿੰਗ ਹੀ ਅਗਲੇ ਸਾਰੇ ਫਰੇਮਾਂ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਅੱਬਾਸ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਧ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਨੌਬੇ ਸਾਲਾਂ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 3-4 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਾ ਬੱਚਾ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਦੇਖ ਅਤੇ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਿਰਤਾਂਤ ਘੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਹੁਣ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਦੀ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਬਾਸ ਬਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਿਨੇਮਾ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਗਾਣਾ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਵੱਜਦਾ ਹੈ: ਮੁਹੱਬਤ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਦੀ; ਇਹ ਰਹੇਗੀ, ਤੁਸੀਂ ਰਹੋ ਨਾ ਰਹੋ। ... ਅੱਬਾਸ ਦਾ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇਖਦਿਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਨੇਮਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ

ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਫਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਰੁਮਾਨੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਉਰਫ ਬਾਸੂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਲਮੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ 1970 ਤੋਂ 1980 ਤੱਕ ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਖੂਬੀ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ 'ਚ ਉਹ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ ਸੀ।

'ਸਾਰਾ ਆਕਾਸ਼' (1969) ਬਾਸੂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮੀ ਆਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ; ਹਾਲਾਂਕਿ 1966 ਵਿਚ ਬਾਸੂ ਨੇ ਬੇਹੱਦ ਚਰਚਿਤ ਫਿਲਮ 'ਤੀਸਰੀ ਕਸਮ' ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ। 'ਚਿੱਤਚੋਰ', 'ਓਸ ਪਾਰ', 'ਛੋਟੀ ਸੀ ਬਾਤ', 'ਖੱਟਾ ਮਿੱਠਾ', 'ਰੁਕਾ ਹੁਆ ਫੈਸਲਾ', 'ਪੀਆ ਕਾ ਘਰ', 'ਜੀਵਨ ਯਹ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 'ਰਜਨੀਗੰਧਾ', 'ਪ੍ਰਿਯਤਮਾ', 'ਅਪਨੇ ਪਰਾਏ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਫਿਲਮੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਣਾਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ 'ਰਜਨੀਗੰਧਾ' ਦੀ ਝਲਕ।

ਸਿਨੇਮਾ' ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅੰਦਰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ

ਸਟਾਰਡਮ, ਅਰਥਾਤ ਮਹਿੰਗੇ ਹੀਰੋ ਹੀਰੋਇਨ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੀ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੇ ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਆਮ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਉਤਾਰਦਾ ਸੀ। ਮੱਧਵਰਗੀ

ਪਰਿਵਾਰਕ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ, ਸੰਜੀਦਾ ਚੁਲਬੁਲੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਆਮ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ, ਉਹਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਆਮੋਲ ਪਾਲੇਕਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਵਰਗੇ ਸਾਧਾਰਨ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਸਿਨਹਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਧਾਰਨ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਸਤਕ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਚਿੱਤਰੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਸੂ ਨੇ 40 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਟੀ. ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਉਤਰੇ। ਉਹਦੇ ਬਣਾਏ ਸੀਰੀਅਲਾਂ 'ਕੱਕਾ ਜੀ ਕਹਿਨ' ਅਤੇ 'ਰਜਨੀ' ਨੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੇਤਨਾ ਜਗਾਈ ਸੀ। ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਕਈ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ 'ਬਿਉਮਕੋਸ਼ ਬਖਸ਼ੀ' ਅਤੇ 'ਰਜਨੀ' ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਚ ਪਾਤਰ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੰਗੀਤ ਵੀ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਓ-ਏ. ਕ੍ਰਿਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂਹਨੇ ਸੱਤ ਵਾਰ ਫਿਲਮਫੇਅਰ ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ 1992 ਵਿਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਆਇਫਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਨਵਾਜਿਆ।

-ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ

XPressCargo

Tel.: 317-426-5410

Ext 311 or 340

Cell : 317-701-4230

Fax : 317-308-6424

Pay Every Week

Single upto 42 Cent + Team Upto 50 Cent

100% OWNER OPERATOR COMPANY

IN TO MI BACK TO IN OR IN TO OH TO LOUISVILLE KY/BOWLING KY BACK TO IN (EVERYDAY HOME)

ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਰੀਫਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈ ਵੈਨ ਦੇ ਲੋਡ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਡ Same Location ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

- ਫਿਊਲ ਐਡਵਾਂਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ
- ਸਾਰੇ ਲੰਪਰ ਫੀਸ ਕੰਪਨੀ ਪੇ ਕਰੇਗੀ ।
- ਟਰੱਕ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ
- ਟਰੱਕ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਡੈਮੋਜ ਇੰਸੂਰੈਂਸ
- ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਰੈਂਟਲ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਟਾਇਰਾਂ ਅਤੇ Oil Change ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ

ਅਸੀਂ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਟੈਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

CA >> IN, OH, KY, PA, MD, VA
IN >> KS, TN, WI, MI, KY, IL, GA

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਲੋਡ ਹਨ

ਅਸੀਂ 2016 ਅਤੇ 2017 ਦੇ USED ਟਰੱਕ ਵੀ ਸੇਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Hiring Owner Operators and Drivers

ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਮਰਸ਼ੀਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

2330 Enterprise Park Dr., Indianapolis, IN 46218

Online Application @ www.xpresscargoinc.com

ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਟੀਮ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋਡ ਹੈ ਵੀਕਲੀ ਹੋਮ

ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ 24/7 ਘੰਟੇ ਰਿਪੋਅਰ ਸ਼ਾਪ ਖੁੱਲੀ ਹੈ